

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горвий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* М. Закіров, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, М. Дем'яненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябокони. *Адреса редакції:* НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. Е-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 15
(2 березня 2017 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	15
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	27
ПОЛІТИКА.....	36
ЕКОНОМІКА	42
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	49

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Конфіскація Росією українських активів є ще одним свідченням окупації РФ сходу України – Президент України П. Порошенко

Глава держави під час зустрічі з держсекретарем Великої Британії у закордонних справах і справах Співдружності Б. Джонсоном та міністром закордонних справ Республіки Польща В. Вашиковським зазначив, що Кремль демонструє ескалацію ситуації на Сході України, зокрема у безпековому питанні. Спостерігається різке зростання кількості обстрілів і жертв серед мирного населення та українських військових, застосування важкої техніки й артилерії.

П. Порошенко нагадав, що під час Мюнхенської безпекової конференції президент Росії В. Путін ухвалив рішення про визнання «документів», виданих «ДНР/ЛНР». «Відбулося ще одне брутальне і жахливе порушення міжнародного права – Росією були де-факто конфісковані українські державні та приватні активи, які розташовані на окупованій території. І це є ще одним свідченням факту окупації РФ Сходу України», – підкреслив глава держави.

Президент додав, що це відбувається на фоні фактичного введення цих територій у «рубльову зону», постачання газу та електроенергії з Росії, введення бюджетних прямих трансфертів. «Це є абсолютно чітким підтвердженням факту окупації цієї території російськими військами разом з повним контролем державного кордону на неконтрольованій ділянці. У зв'язку з цим ми наголошуємо, що Росія несе повну відповідальність за порушення режиму припинення вогню, вбивство українських військових та цивільних, за незаконне утримання заручників як на окупованій території, так і всередині РФ», – підкреслив П. Порошенко.

Президент також закликав ввести санкції проти осіб, які незаконно присвоять українські активи: «Щоб до тих, хто сьогодні вступить в так звану власність конфіскованих активів, спільно були застосовані санкції за порушення міжнародного і українського законодавства». Глава держави впевнений, що скоординовані дії будуть ефективними (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 2.03*).

Голова Верховної Ради України А. Парубій привітав працівників цивільного захисту з нагоди Всесвітнього дня цивільної оборони.

«Шановні працівники цивільного захисту!

Вітаю вас із Всесвітнім днем цивільної оборони, який із 1972 р. відзначається щорічно.

Особливо актуальною служба цивільної оборони в Україні стала під час російської агресії. Для багатьох людей ваша самовіддана та небезпечна праця є малопомітною, проте саме ви робите велику і шляхетну справу. Адже рятувальники та працівники цивільної оборони кожного дня, нерідко під кулями окупантів, першими підставляють плече нашим мужнім воїнам по всій лінії

фронту.

Ви надаєте гуманітарну допомогу та рятуєте людей під час різних катастроф, зберігаючи людське життя у найнебезпечніших ситуаціях. Ваш героїзм важко переоцінити.

Від усієї душі висловлюю вам свою глибоку подяку та захоплення вашою надзвичайно важливою, жертвовною та потрібною працею.

Бажаю вам міцного здоров'я, благополуччя у родинах, миру та Божого захисту у вашій благородній діяльності, спрямованій на забезпечення безпеки України та кожного українця» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 1.03*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, ст. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Редуги гібридної війни

Блокада торгівлі з окупованими територіями на Сході України, реалізація якої розпочалася 25 січня 2017 р. з перекриття руху вантажних потягів залізницею Луганськ – Лисичанськ – Попасна на ділянці Гірське – Золоте, істотно загострила перебіг подій, присвячених черговій річниці Революції гідності.

У третю річницю розстрілів на Майдані, 19 лютого, у центрі Києва знову відбулися сутички між протестувальниками і правоохоронцями. Цього разу приводом для зіткнення стала торгівля України з тимчасово непідконтрольними територіями – ОРДЛО (окремі райони Донецької і Луганської областей). Серед причин, за висновками більшості експертів, – відсутність реформ та ефективних кроків влади з вирішення конфлікту на Сході України. Крім того, висловлюються припущення щодо намагання використати ситуацію для проведення дострокових виборів до парламенту, або ж, навпаки, для впровадження військового стану і зосередження владних повноважень у руках Президента.

19 лютого у центрі Києва декілька тисяч людей пройшли маршем, організованим рухом ОУН, від Хрещатика до парку ім. І. Франка, а згодом до Адміністрації Президента.

Як повідомляло «Громадське», участь у марші взяли учасники «блокади Донбасу», члени добровольчого руху ОУН. На заході також були присутні співробітники поліції, що забезпечували правопорядок. Учасники маршу тримали прапори України, добровольчих батальйонів, руху ОУН і прапори об'єднання «Свобода».

Присутній на марші заступник голови фракції «Самопоміч» Є. Соболєв анонсував намір учасників маршу залишитися на ніч під Адміністрацією Президента. Також у заході брали участь народні депутати Верховної Ради С. Семенченко і В. Парасюк.

За інформацією «Новинарні», походу на вул. Банкову передувало «віче на

підтримку блокади торгівлі з окупантами», яке відбулося на майдані Незалежності та зібрало близько тисячі учасників, серед яких, за спостереженнями журналістів, були присутні багато людей у камуфляжі, а також молодь і літні люди.

Учасники акції заявили, що ініціюють проведення «громадського обговорення» блокади торгівлі з ОРДЛО на майдані Незалежності. М. Коханівський, а також народні депутати С. Семенченко і Є. Соболев (представники «Самопоміч»), виступаючи, критикували владу за економічні зв'язки з непідконтрольними територіями Донбасу, а учасників мітингу закликали долучатися до організованої блокади.

Крім того, С. Семенченко повідомив про намір «штабу блокади» заблокувати також залізничне сполучення України з Росією.

Відповідаючи на питання журналістів про можливість блокування автомобільних трас, С. Семенченко сказав: «Ми плануємо розширення по залізничних трасах, за якими до нас завозять продукцію з Росії. На автомобільних трасах це зробити буде важче. Там треба більше людей, і існує велика ймовірність провокацій».

За його словами, нині блокада не охоплює лише один залізничний напрям, що пов'язує контрольовану Україною територію та ОРДЛО. «Залишилася одна діюча залізнична колія, що заходить на нашу територію в Станиці Луганській і виходить на Валуйки. На сьогодні у нас перекрито все, крім цього шляху», – сказав С. Семенченко.

Він також поінформував, що учасники блокади з початку акції перешкодили проїзду близько 16 тис. вагонів.

Частина учасників віча з майдану Незалежності колоною пройшла до будівлі ДП «Національна енергетична компанія “Укренерго”», що на вул. С. Петлюри. Учасники акції вигукували «Банду – геть!», тримали плакати з гаслами «Підтримую торговельну блокаду» та ін. Також вони палили димові пашки й підривали петарди та іншу піротехніку.

Прес-служба поліції Києва інформувала, що для забезпечення публічної безпеки в центрі столиці 19 лютого було залучено 6 тис. 500 правоохоронців з Нацполіції та Нацгвардії, встановлено численні кордони в урядовому кварталі. Зокрема, ряди нацгвардійців перекрили прохід на вул. Банкову, де згодом між мітингувальниками та силовиками виникла сутичка, за повідомленням нардепа С. Семенченка, через те що кордон правоохоронців не давав можливості народним депутатам пройти в напрямку до Адміністрації Президента. Там, за словами Є. Соболева, протестувальники мали намір облаштувати «редут» і вимагати від Президента П. Порошенка підтримати блокаду ОРДЛО. «На заклик координатора штабу блокади торгівлі з окупантами А. Віноградського (позивний “Гал”) на перехресті Інститутської і Банкової облаштовується редут – так хлопці називають місця перекриття торгівлі на крові в Луганській і Донецькій областях. Назва редуту ще обговорюється (я чув пропозицію ROSHEN), але по-справжньому потрібні намети, чай, дрова і люди», – написав він у своєму представництві у Facebook.

Під час акції на підтримку блокади непідконтрольних районів Донбасу та сутичок мітингувальників з поліцією було затримано п'ятьох осіб, зокрема організатора мітингу М. Коханівського, одного поліцейського травмовано. Є. Соболев і кілька десятків учасників мітингу перемістилися на майдан

Незалежності, де пообіцяли організувати нову безстрокову акцію протесту з тими ж вимогами. Затриманих згодом відпустили без висування обвинувачень. 20 лютого акції протесту проти торгівлі з ОРДЛО продовжилися на майдані Незалежності.

Продовженням подій 19 лютого став мітинг на підтримку блокади торгівлі з окупованими територіями 21 лютого перед будівлею Верховної Ради, повідомляють «Волинські новини», а також присвячений третій річниці втечі экс-президента В. Януковича з Києва Марш національної гідності 22 лютого у Києві.

21 лютого в акції, яку ініціювало «Українське об'єднання патріотів – УКРОП», узяли участь представники усіх регіонів України.

Перед мітингувальниками виступили народні депутати, учасники АТО, учасники блокади торгівлі з окупованими територіями та матері й жінки бійців, які перебувають у полоні в бойовиків.

У виступах ішлося про те, що у той час, коли на сході гинуть українські бійці, влада безпрецедентно торгує з ворогом на мільярди гривень, пояснюючи це економічною доцільністю та потребою підтримати українських громадян на окупованих територіях. Водночас офіційно ці території досі не визнали окупованими, тобто торгівля відбувається на крові бійців. Вимогою українських патріотів є створення тимчасової слідчої комісії у Верховній Раді з представників усіх фракцій. Така комісія повинна здійснити аналіз усіх торговельних операцій, які українська влада здійснює з ворогом на окупованій території, таким чином підживлюючи ворога, терористичні організації «ДНР/ЛНР». Учасники мітингу вимагали припинити торгівлю з окупантом, а також прийняти законопроект, який визнає цю територію тимчасово окупованою.

Наступного дня, 22 лютого, патріотичні сили провели Марш національної гідності, присвячений третій річниці втечі экс-президента В. Януковича з Києва. Згідно з анонсом, у марші взяли участь представники ВО «Свобода», «Національного корпусу» і «Правого сектору».

Лідер Нацкорпусу народний депутат А. Білецький виступив згодом у Верховній Раді і зачитав ультиматум владі від імені протестувальників. Головні вимоги: розрив дипломатичних відносин с Росією, припинення співробітництва з МВФ, мораторій на продаж землі, блокада Донбасу, ухвалення закону про імпічмент Президента.

У випадку неприйняття владою вимог ультиматуму учасники протесту погрожують розпустити Верховну Раду. «У нас вистачить сміливості, і сил, і рішучості саморозпустити цю Верховну Раду – повірте, ми це зробимо. Ми зібрались для того, щоб почати боротьбу за владу, щоб вона була більше не крадійська, а українська», – закінчив свій виступ А. Білецький, інформує 24 канал.

Виступи в Києві викликали неоднозначну реакцію в експертному середовищі, мобілізували протестний потенціал у ряді регіонів країни, привернули увагу урядовців і спричинили жваве обговорення в соціальних медіа.

Відлунням подій у Києві стали окремі акції та заяви як на підтримку, так і проти блокади на регіональному рівні.

Зокрема, за інформацією «Волинських новин», депутати Луцької міської

ради планують звернутися до Президента, Прем'єр-міністра та Голови Верховної Ради України щодо підтримки блокади торгівлі з ОРДЛО. Про це стало відомо під час засідання міської ради з питань дотримання прав людини, законності, боротьби зі злочинністю та корупцією, депутатської діяльності, етики та регламенту 20 лютого.

Представив проект рішення депутат міськради М. Собуцький, який звернув увагу на недержавницьку позицію керівництва країни щодо торгівлі з окупованими територіями. Як зазначив депутат, він сам нещодавно брав участь у блокаді і на власні очі бачив, як зупинили потяг з 57 вагонами, навантаженими вугіллям з окупованих територій. За свідченнями ж очевидців, кожний день курсували по п'ять-шість таких потягів.

Крім того, торік СБУ видала майже 100 тис. дозволів на перетин кордону з тимчасово окупованими територіями. З них 4 тис. дозволів на вугілля.

Також, на думку депутата, товари, які їдуть на територію окупованих територій безперешкодно і без розмитнення, потрапляють у Росію. До прикладу, на територію ОРДЛО завозили пісок, з якого виробляють скло. На непідконтрольних територіях підприємств для його переробки немає, тож, не виключено, товар курсував до країни-агресора.

М. Собуцький нагадав, що до Луцька знову прилетіла трагічна звістка: 19 лютого на сході загинув військовослужбовець з Луцька, командир зенітно-ракетного взводу 1-го механізованого батальйону 72-ї ОМБР М. Гринчишин. «Нашими ж грошима вбивають наших людей», – звернувся депутат до колег, представляючи звернення про заборону торгівлі з окупантами. Члени комісії підтримали проект рішення одноголосно.

Раніше із заявою на підтримку блокади виступили депутати Львівської міськради; 22 лютого підтримали блокаду депутати Сумської міськради; 23 лютого за ініціативи депутатів-«укропівців» І. Костюка та О. Поясика Коломийська міська рада ухвалила звернення до Верховної Ради, Президента, Кабінету Міністрів України щодо підтримки торговельної блокади окупованих територій Донбасу; 24 лютого подібні звернення щодо припинення торгівлі з тимчасово окупованими територіями Донецької і Луганської областей до керівників держави ухвалила Олександрійська міськрада (м. Олександрія Кіровоградської області).

У Запоріжжі 19 лютого на майдані героїв Революції гідності відбувся мітинг на підтримку блокади на Донбасі. Про це інформує радіо «Свобода». Активісти принесли із собою вугілля та дитячі іграшки, які полили червоною фарбою – як символ крові.

Під час мітингу активісти зачитали звернення запорізьких ветеранських організацій, учасників АТО до центральних органів влади. Охочим пропонували поставити підпис під документом.

«У зв'язку із ситуацією, що склалася в державі, ветерани антитерористичної операції вимагають негайного звільнення військовополонених і політв'язнів – громадян України з полону “ЛНР/ДНР” і Російської Федерації; визнання ОРДЛО тимчасово окупованими територіями; припинення торгівлі з контрольованою терористами територією України та фінансування терористичних організацій “ЛНР/ДНР”; недопущення силового розблокування блокади і притягнення до відповідальності осіб, причетних до застосування насильства до активістів блокади... Висловлюємо недовіру

Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України. У разі ігнорування наших вимог залишаємо за собою право на відновлення та захист конституційних прав шляхом безпосереднього народовладдя», – ідеться у зверненні.

Також під час мітингу було оголошено про створення об'єднання ветеранських організацій учасників АТО «Чорна рада».

В акції взяло участь близько 150 городян, зокрема депутати Запорізької міської ради від фракцій «УКРОП», «Батьківщина» та «Самопоміч».

З іншого боку голова Чернівецької обласної державної адміністрації О. Фишук висловив своє негативне ставлення до блокування торгівлі з ОРДЛО. Зокрема, за інформацією видання «Молодий буковинець», він назвав ідею блокади «нерозумною». «Я скажу свою позицію: не треба блокувати, є різні підходи. Над цим думали вже і фахівці. Звичайно, був час подумати і на окремих теплових електростанціях перевести їх на інше вугілля, але це дуже великі затрати. Попередньо підраховували торік: сума становила близько 5 млрд дол. Хоча для того щоб бути незалежними, від цього треба відходити», – додав голова ОДА.

Не змогли ухвалити рішення на підтримку блокади депутати Вінницької міської ради, а на сесії міськради Дніпра було прийнято звернення до РНБО і СБУ щодо врегулювання ситуації з блокуванням залізничного сполучення на Донбасі.

Що ж до урядовців, то вони блокаду не підтримують.

Категорично засудив блокаду Донбасу Президент П. Порошенко.

Як заявив Президент, блокада залізничного сполучення вздовж лінії розмежування на Донбасі в першу чергу завдає шкоди мирним містам України. Глава держави наголосив, що через брак вугілля виникли проблеми з енергопостачанням ряду міст від Києва до Чернігова, Краматорська, Кременчука, Сум.

«У зв'язку з абсолютно безвідповідальними діями політиканів, які на темі блокування влаштували собі абсолютно цинічний піар на крові, виникли прямі загрози енергетичній безпеці держави. Вони “захищають” українську металургію від українського ж коксу, українські родини – від українського тепла, українські хати – від українського світла, українців – від робочих місць, а українську гривню – від стабільності», – підкреслив П. Порошенко.

Президент наголосив, що деякі металургійні підприємства вже вимушені скоротити виробництво через брак сировини. Це створює, зокрема, загрозу скорочення валютних надходжень, оскільки лише в металургійному комплексі обсяг валютної виручки становить понад 2 млрд дол. «Нікому не треба пояснювати наслідки для курсової політики, для інфляційних процесів, для рівня добробуту і життя кожного громадянина України», – заявив він.

Також, за словами глави держави, «блокада» створює образ хаосу та отаманщини, що транслюється і у закордонні ЗМІ та формує негативний образ України у населення окупованих територій. «По суті, я хочу наголосити: вони блокують не ОРДО/ОРЛО і не їм створюють проблеми. Вони блокують Україну, вони блокують нашу боротьбу за відновлення територіальної цілісності», – сказав він.

Президент також нагадав, що у червні 2015 р. було встановлено чіткий перелік товарів, які заборонено перевозити через лінію розмежування, який

було затверджено РНБО, направлено до уряду та Антитерористичного центру. Пізніше цей перелік було доповнено, а нині планується його додатково розширити і включити до списку заборонених до перевезення радіотовари, будівельні матеріали задля унеможливлення будівництва фортифікаційних споруд з боку бойовиків тощо.

Блокада окупованого Донбасу завдає Україні тільки шкоду. Як повідомляє «Цензор.НЕТ», про це заявив міністр внутрішніх справ А. Аваков. «Звільнити Донбас. Я читаю заяви Волинської облради, що вони підтримують блокаду, читаю таку ж заяву Львівської міськради. І я знаю, готові зробити подібні заяви, але зі знаком мінус, облрада Запоріжжя, Маріупольська міськрада. Районні ради Донецької області вже почали робити заяви, що вони категорично проти блокади. Це що за процес такий? Ми знову повертаємося в 2014 р., коли країна знову ділиться навпіл? Кому це допомагає?» – заявив глава МВС.

Проти блокади і міністр енергетики та вугільної промисловості України І. Насалик. «Питання блокади – це питання політичного рішення. Ви повинні чітко сказати: територія НКТ – це територія України чи це не територія України. Ви повинні сказати, 60 тис. шахтарів, які там працюють, – це українці, чи це є не українці. Ми повинні усвідомити, що повна блокада призведе до того, що шахтарі ці не отримають заробітної плати. І тоді, якщо ці шахтарі, позбавлені форми існування через заробітну плату, піднімуть зброю і виступлять проти режиму, який там є, я перший, хто візьме автомат і приєднається до блокади. Але якщо ці шахтарі поповнять збройні сили там, то це питання крові. Тому це питання політичного рішення, яке може ухвалити тільки Верховна Рада. Махновщини не повинно бути. Якщо ви приймете рішення про повну блокаду, то цю блокаду повинні проводити не добровольці, цю блокаду повинні проводити СБУ, армія і всі інші силові структури», – заявив І. Насалик на засіданні Верховної Ради, передає Держ.р.а.

У Національному банку України заявили, що блокада Донбасу може негативно вплинути на ситуацію на валютному ринку України. Як повідомляє «РБК-Україна», заступник голови НБУ Д. Сологуб заявив, що оскільки металопродукція є однією з основних складових експорту країни (близько 40 % усього українського експорту), то будь-які зміни на цьому ринку істотно впливають на економіку. Він додав, що в результаті блокади держава вже втратила 2 млрд дол. валютної виручки і продовжує отримувати збитки.

Генеральний прокурор Ю. Луценко, коментуючи ситуацію, підкреслив, що громадська діяльність має вибудовуватися у правовому полі без порушень чинного законодавства. За його словами, блокування залізничних перевезень можуть бути кваліфіковані як захоплення рухомого складу, що є особливо тяжким злочином. При цьому у зв'язку з такою позицією Генерального прокурора креативний продюсер департаменту журналістських розслідувань, редактор і ведучий програми «Гроші» на каналі «1+1» О. Дубинський нагадав про підтримку Генпрокурором Ю. Луценком торгової блокади ОРДЛО, яку той виявляв раніше.

Він зазначив, що «..два роки тому, у 2015 р., глава фракції БПП Ю. Луценко займав зовсім іншу позицію. З трибуни парламенту він заявляв, що “ракова пухлина на Донбасі повинна бути піддана блокаді”, і закликав зупинити будь-які торгові відносини і транспортне сполучення з ОРДЛО», – написав О. Дубинський у своєму Facebook.

На відміну від нинішнього Генпрокурора, секретар РНБО О. Турчинов своєї висловленої ще в грудні 2016 р. позиції на підтримку блокади не змінив. Як інформують «Волинські новини», секретар РНБО назвав перекриття вантажопотоку передумовою для деокупації. В інтерв'ю liga.net під назвою «Убивці українців не сховаються ні в Донецьку, ні в РФ. Хай тремтять і чекають» він назвав це єдиним способом зупинити контрабанду. «...Я прихильник цього варіанта: заборонити будь-які переміщення товарів і вантажів. Але мені кажуть: там же є підприємства, які платять податки в наш бюджет і на експорт відправляють продукцію, а валюта надходить в українські банки, там живуть наші громадяни, їм треба працювати і т. д. Я вважаю, що тут доречний досвід Хорватії, яка на початку 1990-х років перебувала у схожому з Україною становищі», – сказав О. Турчинов.

За словами секретаря РНБО, жорстка економічна блокада дала змогу Хорватії швидко деокупувати свою територію. «Відповідно, якщо ми хочемо прискорити процес звільнення своїх територій – потрібно вибрати радикальний варіант», – вважає О. Турчинов.

Однак, за його словами, проти економічної блокади виступає Захід.

Нагадаємо, країни G7 виступили за припинення блокади Донбасу і звернулися з відповідним закликом до української влади, адже, на їхнє переконання, блокада Донбасу загрожує прогресу, якого Україна досягла в минулому році, а також енергетичній безпеці мільйонів громадян. «Ми закликаємо всі залучені сторони дбати про загальне благо і розблокувати залізничні й автомобільні дороги для законної торгівлі. Ми також закликаємо українську владу створити прозору і підконтрольну структуру для поставок енергоресурсів і зміцнити впевненість у тому, що комунальні служби експлуатуються на благо суспільства. Що ще важливіше, уряду необхідно модернізувати заводи і провести важливі реформи для забезпечення довгострокової безпеки енергопостачання країни», – ідеться в заяві G7, інформує «РБК-Україна».

Неоднозначне ставлення до блокади в депутатському корпусі парламенту.

Так, за інформацією «Страна.ua», фракція «Блок П. Порошенка» у Верховній Раді закликає народних депутатів і громадських активістів припинити блокаду поставок вугілля з непідконтрольних уряду територій Донбасу.

Як підкреслив лідер фракції БПП І. Гринів на засіданні погоджувальної ради керівників фракцій, комітетів і груп, у народних депутатів є законні методи вирішення питань, «а не злочинним чином створювати кризу всередині країни».

Засудили блокаду Донбасу депутати від Опозиційного блоку. Блокада Донбасу не сприяє поверненню ОРДЛО під контроль України. Про це заявив лідер Опозиційного блоку Ю. Бойко під час засідання погоджувальної ради парламенту у понеділок, 20 лютого. «У результаті блокади торгівлі з неконтрольованими територіями Україну чекає нова криза – енергетичний колапс. Ми завжди говорили про те, що ці люди і території повинні бути повернуті до складу України. Але блокада не сприяє тому, щоб це сталося, – підкреслив Ю. Бойко, передає “112”. – Але я хочу наголосити на іншому. Двісті осіб, керуючись власною логікою, здійснюють дії, які керівництво держави публічно засуджує, але при цьому ні Президент, ні уряд не застосовують ніяких заходів для їх припинення. Це дуже тривожний дзвінок з приводу того, чи існує

держава як така».

Натомість депутати «Самопоміч» підтримали блокаду.

Під час погоджувальної ради парламенту голова фракції «Об'єднання "Самопоміч"» О. Березюк звернувся з проханням до української влади не йти проти людей, повідомляє партійний сайт «Самопоміч». За його словами, блокада торгівлі з окупованими територіями показала українцям, як економічно колонізується держава, торгуючи з тимчасово окупованими територіями і Росією тротилом, селітрою, хімією, адже вугілля – лише невеличка частина всього. Тому уряд мусить легітимізувати блокаду торгівлі на крові. О. Березюк закликав парламент виконати обіцянки, дані українському народові на Майдані під час Революції гідності, продуктивно працювати та приймати закони, які захищають Україну від колонізації.

Заяви про відсутність альтернатив постачання вугілля антрацитної групи з окупованих регіонів Сходу України, які звучать з вуст ряду коментаторів і посадових осіб, покликані відвернути увагу громадськості від фактів співпраці з окупантами та контрабандних потоків, які виявилися в результаті блокади ОРДЛО, вважає віце-спікер Верховної Ради О. Сироїд.

У статті для «Дзеркала тижня» віце-спікер вказала, що реальна загроза енергетичній безпеці країни пов'язана не з вугіллям Донбасу, а із жадібністю і лицемірством українських чиновників і керівників, готових домовлятися з ворогом про спільну організацію схем збагачення. «Спекулюючи на "безальтернативності" антрацитового вугілля з окупованих територій у розпал опалювального сезону, нашу увагу відволікають від інших, яких значно більше, вагонів, куди блокувальники дали нам можливість зазирнути. А в вагонах із позначками "22" (Україна) і "20" (Росія), як то кажуть, Бог послав: бідне вугілля марки "Г" (цікаво, кому потрібне?); ліс-кругляк, на експорт якого дуже вчасно наклали мораторій; порох, якого не можуть вчасно придбати шахти Львіввугілля, бо це товар подвійного призначення; багато чого для металургійного бізнесу – концентрат залізорудний, сталь листовая, сталеві заготовки, вапняк для флюсів, сляби і, як стверджує сам уряд, багато чого не вказаного в накладних, тобто контрабанди».

Як вказує О. Сироїд, транспортна блокада ОРДЛО продемонструвала, що в Україні не діє жодний державний інститут, покликаний контролювати безпеку товарів і людей, які перетинають лінію розмежування. «Прикордонна служба, митниця, Служба безпеки не мають ні достатніх повноважень, ні завдання контролювати те, що везуть. Кілька прикордонників із собачкою на сотні вагонів за день – це ще один доказ того, що "кінцеві бенефіціари" (замовники і постачальники товарів по обидва боки лінії фронту) довіряють один одному і мають достатньо влади, щоб гарантувати відсутність будь-якого державного контролю», – робить висновок депутат.

З конструктивною пропозицією сісти за стіл переговорів звернувся до протестувальників Прем'єр-міністр України В. Гройсман. «Представники авторитетних громадських організацій сформулювали свою позицію щодо вирішення питань, пов'язаних з так званою "вугільною блокадою". Можу погоджуватися або не погоджуватися з конкретними оцінками і рекомендаціями, сформульованими в заяві, але не можу не погодитися з принциповою позицією: треба нам всім визначити чітку державну політику, як в сфері енергетики, так і в питаннях окупованих територій», – заявив Прем'єр.

За його словами, усі державні інститути і політичні сили, які мають стосунок до цієї сфери, повинні спільно взяти на себе відповідальність за реалізацію «конкретного плану дій, як у законодавчій, так і виконавчій площині». «Тільки тоді можна уникнути спекуляцій і зловживань в цій сфері. Тому закликаю всіх, хто дійсно зацікавлений у вирішенні цього комплексу проблем, до професійного обговорення та спільної роботи. Уряд готовий стати майданчиком для такої роботи», – наголосив В. Гройсман.

Учасники блокади Донбасу заявляють, що Прем'єр-міністр В. Гройсман запропонував їм компромісний варіант, над яким вони подумують, але блокада триває.

Як інформував «таб блокади торгівлі з окупантами» у Facebook 21 лютого, «отримавши офіційне запрошення на перемовини від Прем'єр-міністра країни, штаб блокади торгівлі з окупантами виступив з пропозицією: а) негайного звільнення полонених; б) прийняття закону про окуповані території, який законодавчо забороняє торгівлю на крові».

Натомість В. Гройсман нібито запропонував, по-перше, участь представників «штабу» в комісії з обміну полоненими, по-друге, скасування «дозволів, виданих СБУ на переміщення товарів, і видання постанови, що регулює переміщення вантажів у відповідності із законом про боротьбу з тероризмом».

«Впливати на більшість БПП і НФ у парламенті Прем'єр, за його словами, не може, тому прийняття закону від нього не залежить», – уточнили в «штабі».

Учасники блокади пообіцяли розглянути ці пропозиції і після консультацій з експертами і членами «штабу» дати відповідь. Блокада ж поки що триватиме.

Загострення ситуації навколо блокади тимчасово невідконтрольних територій Донбасу прокоментували в експертному середовищі.

Зокрема, директор Free Voice Information Analysis Center О. Роговик на своїй сторінці у Facebook зробив такі висновки стосовно подій у Києві 19 лютого: «По-перше, адекватність і доцільність права на акції протесту. Право на зібрання, мітинги і акції протесту – це конституційне право громадян. Будь-які спроби його обмежити чи заперечити – це заклик до повалення чинного конституційного ладу, де народ має бути головним джерелом влади. Народ, а не Банкова. Саме за такі ідеали та свободи і помирили герої Небесної Сотні. Ідеали потребують захисту.

По-друге, проблема фігуранта. Головна проблема вчорашніх акцій громадянського протесту в тому, що їх очолюють люди, до яких нема більш-менш високої довіри. Причин для того, щоб мільйони людей вийшли на протест проти чинної влади, давно більше ніж достатньо, і чаша терпіння давно переповнена. Але вчора на чолі протестів були неоднозначні люди, без великої серйозної альтернативи, а люди одного разу серйозно попеклись. Тому поки що бажання ініціювати зміну влади не знаходять суб'єкта, якому таку зміну варто довірити. Та поки такого суб'єкта нема, то важко заперечити, що є набір адекватних вимог до влади, на які вона не бажає піти і з приводу яких на неї варто тиснути. Тому варто концентрувати увагу на конкретних вимогах, а не на ролях персоналій.

По-третє, стримування фактора соціальних мереж. Тут все чітко сформулював О. Ружанський: «Оце думаю, що якби три роки тому всі точно так плотно сиділи на ФБ, як зараз, то ніякого Майдану не було б. Бо всі

пересварилися б ще на етапі прийняття рішення, йти або ні. ...Не говорячи вже про спільні дії заради революції. Власне, зараз це і відбувається».

Відомий блогер Д. Казанський зі свого боку наголошує на необхідності повернення ситуації з протестної у правову площину. «Прихильникам блокади потрібно зараз не з поліцією битися і намети ставити в Києві, а пояснювати людям, чому возити вугілля з “ЛНР/ДНР” не можна. Адже багато хто до цих пір цього не розуміють. Якби я був серед організаторів блокади, я б зараз у першу чергу намагався переконати громадян, що альтернатива вугіллю із зони АТО є, і вимагав би від Кабміну прийняття конкретних заходів для диверсифікації поставок. Як варіант, “Самопоміч” могла б сформувати свій тіньовий уряд і запропонувати свій варіант виходу з паливної кризи. ...Проблема тільки в тому, що з цим у політиків якраз проблеми. Битися і палити шини – легко. Переконувати людей набагато складніше».

Політолог, голова Центру політичних студій та аналітики «Ейдос», член Ради «Реанімаційного пакета реформ» В.Таран також наголошує на необхідності дотримання всіма суб'єктами політики правових методів і акцентує увагу на відповідальності влади в ситуації, яка склалася. На його думку, «прийняття трьох законів, умовно “про окуповані території”, “про особливості торгівлі з окупованими територіями”, “про енергетичну безпеку”, – здатне понизити градус».

Ключовим завданням для влади політолог назвав визначення товарів, які Україна вимушена буде закуповувати в ОРДЛО, термінів, поки така закупівля триватиме, та інструментів позбавлення від такої залежності. Після цього найважливіше – чіткі дії з боку парламенту, уряду і військових на їх виконання. «Голосування за ці закони покаже, хто з депутатів хоче вирішити проблему, а хто має бажання лише піаритись на проблемі та заробляти політичні бали», – цитує експерта «Новинарня».

На думку деяких експертів, блокада окремих територій Донбасу актуалізувала питання енергетичної безпеки України та проблеми корупції. «Формула формування ціни на вугілля, відома як “Роттердам плюс”, дала змогу наближеним до влади структурам необґрунтовано завищити ціну на антрацит, що надходить до України з тимчасово окупованих територій Донбасу», – пише у своїй статті для DT.UA І. Маскалевич. За його словами, на постачанні палива для державної енергогенеруючої компанії «Центренерго» активно збагачуються структури, близькі до Кабміну та Адміністрації Президента, у зв'язку з чим інтерес влади до її прозорої приватизації впав до нуля. «В енергетиці вершиною схем стала так звана формула “Роттердам плюс” із прив'язкою ціни вугілля до його ціни в порту Роттердама. Обґрунтуванням було те, що це дуже по-європейськи, забезпечує незалежність від поставок вугілля з неконтрольованих зон, а також передбачуваність, прозорість і т. і. На практиці все вилилося в банальне підвищення цін на донецьке вугілля», – ідеться у статті. Як вказує автор, приставка «плюс» в «роттердамській формулі» означає оплату транспортування палива з Нідерландів в Україну, хоча насправді вугілля звідти ніхто не возить. «Спочатку чиновники невиразно обіцяли, що цю суму на транзит скоригують, запровадивши ренту на вугілля, але з нею в парламенті якось зовсім не склалося. Тобто гроші йдуть у чистий дохід учасників схеми. Печерськ, судячи з повної відсутності реакції (уже майже рік), теж не образили», – зазначає оглядач.

І. Маскалевич підкреслює, що диверсифікацією закупівель палива в Україні ніхто не займається. Поставки вугілля з ПАР постійно падали, досягли в нинішньому році нульового показника. «Було тихенько скасовано навіть анонсовані раніше закупівлі цієї весни. Навіщо, якщо в ОРДЛО можна купити усе дешевше, а продати за “міжнародною” ціною? Благо, що з того боку не чужі люди, а часто багаторічні партнери по бізнесу», – вказує він. За словами автора, на лінії розмежування, незважаючи на бойові дії, весь цей час велася активна торгівля. Навіть при недавньому загостренні під Авдіївкою в неї прямували ешелони з «ЛНР». «Між іншим, претензії тому ж Р. Ахметову (власникові більшості ТЕС) пред’явити складно. Привабливість “Роттердам плюс” у тому, що ніхто й не вимагав ніякої диверсифікації – людям просто підкинули грошей. Кілька мільярдів гривень без найменших зобов’язань щодо їх використання», – підсумовує І. Маскалевич.

На разі, за висновками оглядачів і безпосередньо учасників блокади, блокування окремих тимчасово непідконтрольних територій Донбасу найбільше зачіпає інтереси Р. Ахметова, першого заступника глави Служби безпеки України П. Демчини і глави фракції БПП в парламенті І. Кононенка.

За словами учасників блокади, їхні дії вдарили по комерційних інтересах першого заступника глави СБУ П. Демчини, який курує рух товарів і відстежує фінансові розрахунки з усіх комерційних операцій з непідконтрольними територіями, повідомляє «24 канал». Активісти також наголошують на спробах СБУ залякати учасників блокади. «Демчина виконує команди Кононенка. Це пояснює, чому влада і БПП так активно засуджують блокаду. Блокада не дає їм заробляти мільйони доларів» – додали учасники блокади.

«Крім Ахметова (йому належать всі антрацитові шахти Луганської області і частина в Донецькій) і депутата Ю. Звягільського (частина шахт Донецької області), на поставках заробляли депутати, міністри, – цитує видання “Вести” экс-бійця “Айдара” і учасника акцій М. Грекова. – Чув, що свій інтерес був у Яценюка і, звичайно, у силовиків, які повинні були не пропускати вантажі». «Вугілля в Україні постачають з ОРДЛО всього три фірми: одна Ахметова, дві інших – містерія. Вони визначаються і контролюються владою, і в будь-якій розмові на цю тему звучить прізвище армійського друга Президента (І. Кононенко. – Прим. авт.), – розповів экс-нардеп К. Куликов. – А блокада – питання комерційне: потрібно ділитися “з патріотами, які кров проливали”».

Утім, як зазначають «Вести», є ще одна версія. Відповідно до неї, з непідконтрольної території в Україну йшло не тільки вугілля Донбасу, а й антрацит з РФ або ПАР – так його дешевше імпортувати без розмитнення. «Якщо це так, то везуть, швидше, російське вугілля – ПАР видобуває всього 3 млн т антрациту, і навіть при наявності грошей купити його складно», – сказав виданню енергоексперт Д. Маруніч.

Блокада вже вплинула на роботу деяких підприємств на непідконтрольній території. Зокрема, дії учасників блокади призвели до зупинення роботи Єнакіївського металургійного заводу (ЄМЗ, Донецька область) і ПАТ «Краснодонвугілля» (Луганська область), що входять до групи «Метінвест» і розташовані на тимчасово непідконтрольній Україні території. Про це з посиланням на прес-службу компанії повідомляє «62.ua».

Відзначається, що з початку бойових дій у регіоні ЄМЗ працює в умовах неритмічних поставок залізорудної сировини. Після того як протестувальники

заблокували рух на перегоні Ясинувата – Скотовате, ввезення сировини і вивезення готової продукції стало неможливим. «На сьогодні на Єнакіївському метзаводі закінчилися роботи з підготовки до тимчасової консервації. Відбулося видування доменних печей № 3 і 5, припинено роботу конвертерного цеху. Макіївська філія ЄМЗ буде зупинена 25 лютого», – ішлося в повідомленні.

Також через блокаду залізничного сполучення зупинено видобуток на всіх шахтах вугільного об'єднання «Краснодонвугілля».

Раніше повідомлялося про зупинення у зв'язку з блокадою роботи Алчевського металургійного комбінату, контрольованого корпорацією «Індустріальний союз Донбасу» (ІСД).

Як зазначив політолог В. Карасьов, висловлювання якого наводить Український інститут аналізу і менеджменту політики, «блокада – каталізатор, який має привести до зміни ситуації. Блокадники штовхають олігархів, а ті штовхають Україну до визначеності: ми продовжуємо торгувати далі, як торгували, або змінюємо правила. Ми стоїмо на роздоріжжі того, що далі робити з Донбасом».

Експерти і оглядачі окреслюють кілька можливих рішень. По-перше, розрив економічних відносин з тимчасово невідконтрольними територіями. «Але весь Донбас – єдиний кластер, і, “покаравши” підприємства з однієї сторони, покарають і іншу. Наприклад, постраждає Маріуполь, тисячі людей втратять роботу», – вважає співзасновник гуманітарної організації «Відповідальні громадяни» і блогер Е. Менендес.

До імовірних ризиків, пов'язаних з реалізацією такого сценарію, В. Карасьов додає спротив Росії і проголошення незалежності «ДНР/ЛНР» з наступною націоналізацією тих підприємств, що розташовані на цій території.

По-друге, або домовитися з блокадниками, або ігнорувати їх, перенаправивши вантажі альтернативними маршрутами. «Питання грошей може заспокоїти апетити – або можна дочекатися, поки блокада видихнеться фізично і ресурсно, – вважає політолог Р. Бортник. – Нарешті, третій шлях – це просто придушити блокаду силою, але в цьому випадку влада нарветься на звинувачення патріотично налаштованих сил».

На жаль, експертами не розглядається альтернативний шлях – проведення владою реальних реформ, реальна боротьба з корупцією, а не її імітація, реальне покарання винних у злочинах проти держави та українського народу. Іншими словами, відновлення довіри і зміцнення легітимності української влади, які дали б їй змогу за підтримки суспільства приймати навіть непопулярні в широкого загалу, але потрібні з огляду на стратегічну перспективу рішення. Разом з тим усі погоджуються з тим, що ситуацію треба вирішувати, а певного оптимізму надають озвучені з боку виконавчої влади й організаторів блокади наміри щодо пошуку компромісів.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України А. Парубій у рамках робочого візиту до

Японії зустрівся у середу, 1 березня, з державним міністром оборони В. Кенджі.

Під час зустрічі було обговорено питання взаємодії Сил самооборони Японії зі Збройними силами України, проаналізовано можливі загрози, особливості сучасної гібридної війни.

«Для України розвиток стратегічних відносин з Японією є важливим завданням зовнішньої політики, і ми готові ділитися досвідом», – сказав Голова Верховної Ради і наголосив на необхідності розвивати співпрацю у сфері оборони.

Він подякував за допомогу, яку надає Японія Україні, і за послідовну підтримку політики санкцій проти Росії. «Це важливо не лише для України, а й для світової безпеки, бо ми бачимо загальну напругу у питаннях безпеки у світі. Агресія Росії проти України – один з елементів порушення системи безпеки», – сказав А. Парубій. Він нагадав про агресію Росії у Грузії і зауважив, що «є прогнозування, що такі дії можуть статися по відношенню до країн Прибалтики, такі відчуття є і на північних землях Японії».

Голова українського парламенту заявив, що міжнародні угоди не завжди мають вирішальне значення у питанні безпеки, «тут головне, чи може країна сама себе захистити». Він зауважив, що свого часу Україна віддала один з найбільших військових потенціалів, сподіваючись на підтримку і гарантії країн, які були в цьому процесі. «Думаю, це великий наш урок», – сказав А. Парубій і наголосив, що «найвища гарантія безпеки – це сильні збройні сили».

Голова Верховної Ради висловив переконання, що співпраця у сфері безпеки матиме важливе значення для наших держав. «Ми вважаємо, що співпраця між нашими силами є «двосторонньо вигідною» для того, аби перейняти досвід, який ми здобули в цій війні, – сказав він. – З агресором неможливо домовитись, його можна тільки зупинити. Він буде іти рівно до того місця, поки його не зупинять. Дипломатію для переговорів він використовує лише для того, аби виграти час. Єдине, що може їх стримувати – це потужні збройні сили».

Міністр оборони Японії зазначив, що «нам треба забезпечувати безпеку на світовому рівні на основі верховенства права». «У нас є велика перспектива співпраці у цій сфері. Це потрібно для узгодження позицій, дій і вчасного реагування на загрози, – сказав він. – Сподіваюсь, що наші стосунки будуть розвиватися ще швидше і ще ефективніше. Я усвідомлюю, що наша країна знаходиться на Далекому Сході, а Україна – в центрі Європи, але у цій важливій ситуації ми маємо співпрацювати» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 1.03*).

Виступаючи перед слухачами Інституту міжнародних відносин Японії, Голова Верховної Ради А. Парубій наголосив, що для України співпраця з Японією має особливе стратегічне значення, і подякував за підтримку, яку Україна отримала від Японії за останні декілька років. Він також зазначив, що головною темою розмови є питання безпеки і сучасних методик гібридної війни, яку веде Росія проти України.

За його словами, Російська Федерація становить загрозу глобальній системі безпеки й усьому цивілізованому світу. «Цивілізований світ після

Другої світової війни напрацював систему безпеки, яка забезпечила стабільність і процвітання країн. Одним із основних її положень була непорушність кордонів – не може сильніший напасти на слабшого через те, що має більше військ, більше ресурсів і більше можливостей. На жаль, Російська Федерація порушила цей принцип», – сказав А. Парубій.

Пояснюючи сутність гібридної війни як «війни керованого хаосу», Голова Верховної Ради назвав головними її ознаками проведення дій без оголошення війни, використання інформаційної складової та кібернетичної безпеки, «які інколи мають більше значення, аніж пряма мілітарна сила».

А. Парубій зазначив, що у випадку з Україною «мілітарна війна підпорядковується інформаційній, а не навпаки». «Також важливий наголос робиться на створенні дестабілізації у країні – об'єкті агресора, що було застосовано в Україні», – сказав він і нагадав, що, коли заходили російські війська до Криму, Росія не визнавала, що це військовослужбовці, називала їх «зеленими чоловічками», і лише згодом обставини з'ясувалися.

За його словами, використання диверсійних груп і живого щита з мирного населення було наступною важливою ознакою такого виду війни. «Часто використовувались місцеві проросійські угруповання для створення диверсійних груп для проведення диверсійних акцій. Фінансування і постачання зброї відбувалось з Росії, водночас подавалося це як ніби протести відбуваються всередині країни. Лише коли Україна почала чинити опір, були введені регулярні війська Росії, як останній аргумент була використана пряма мілітарна сила регулярної російської армії», – розповів А. Парубій.

Голова парламенту зазначив, що Українській державі доводилося майже з нуля відтворювати свою армію. «Першими, хто захистив країну, були добровольці, які пішли на фронт з Майдану. Тільки завдяки їхній хоробрості Україна мала час на створення своєї армії», – сказав він і зауважив, що навіть у період переформування української армії противник здійснював дестабілізацію ситуації зсередини.

На переконання А. Парубія, використовуючи дестабілізацію, противник намагається привести до влади режим, більш лояльний до країни- агресора. «Це також одна з методик гібридної війни. Розробники війни прагнуть сіяти серед людей незадоволення з будь-якого приводу», – додав він.

Голова парламенту наголосив на необхідності досліджувати новітні методики гібридної війни, тому що вони можуть використовуватися у різних куточках світу, зокрема і «по відношенню до Японії». «Треба розуміти і переконуватись, які методики і тактика використовуються у сучасних війнах. Нашим народам потрібно тісніше співпрацювати, аби попередити війну. Власні збройні сили можуть стати гарантією суверенітету і безпеки своєї країни», – наголосив він.

А. Парубій нагадав, що Україна у 1994 р. позбулася власної ядерної зброї під гарантії безпеки країн Будапештського меморандуму, у тому числі і Росії. «Але фактично один з гарантів безпеки розпочав збройну агресію, анексуючи нашу територію, і міжнародні угоди не дали відповіді на цей факт агресії. Власне, українські хлопці, що пішли добровольцями на фронт, зупинили агресію і стали гарантією незалежності і безпеки. Дуже важливо, що Україні вдалось зупинити російську агресію і не дати реалізувати їм свої плани, – сказав він. – Україна довгий час веде боротьбу за свою незалежність, і зараз

відстоювання незалежності – це наш історичний шанс і захист усього вільного світу».

Голова парламенту ще раз подякував, що «Японія стала поруч у такий важкий для України час, ввівши санкції проти російського агресора, та висловив упевненість, що Україна ніколи не забуде цієї братньої підтримки з боку Японії». На його переконання, міжнародні санкції, як і українські збройні сили, стали двома головними факторами для призупинення і стримування агресії. «Переконаний, що через співпрацю всіх країн вільного світу ми зможемо забезпечити безпеку у світі і унеможливити холодні чи гарячі війни» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 1.03*).

Голова Верховної Ради України А. Парубій у рамках робочого візиту до Японії зустрівся у середу, 1 березня, з головою Комітету закордонних справ палати представників парламенту Японії М. Норіо.

А. Парубій наголосив, що «для України розвиток дружніх і партнерських відносин з Японією є одним із важливих напрямів зовнішньої політики». Від імені українського парламенту і всього українського народу він подякував Японії «за підтримку у найважчі часи нашої державності».

«Після початку російської агресії для нас була важливою підтримка і солідарність усього цивілізованого світу. Японія стала не просто однією з тих держав, яка запровадила санкції проти агресора, проти Росії, а також державою, яка допомагала організовувати процес захисту України, головуючи в Організації Об'єднаних Націй. Для України це мало і має величезне значення», – сказав А. Парубій.

Також голова парламенту подякував за підтримку, яку Україна отримувала в економічному плані, зокрема у великому інвестиційному проекті – реконструкції Бортницької станції аерації; за підтримку коштами відновлення зруйнованих територій і реабілітації поранених. «Ця співпраця продовжується, і це дуже важливо», – наголосив А. Парубій. Він нагадав, що Україна проголосила нинішній рік роком Японії в Україні, аби «більше українців дізналися про культуру, традиції і про сучасну Японію, про її розвиток».

Голова Верховної Ради України висловив переконання, що «є багато сфер для нашої майбутньої співпраці, зокрема безпека і проведення реформ». «Світ стає менш безпечним, Японія також відчуває загрози від Російської Федерації, і нам потрібно поглиблювати співпрацю для недопущення будь-яких загроз», – наголосив А. Парубій.

Голова Комітету закордонних справ палати представників парламенту Японії висловив задоволення тісною співпрацею між японськими й українськими військовими та можливістю спільної роботи українських і японських парламентарів. «Нинішня міжнародна ситуація дуже змінюється, і Україна завжди перебуває в центрі світової політики. Для нас важливо визначитися з політикою взаємовідносин з вашою країною і регіонів навколо вашої країни», – сказав М. Норіо. Він висловив сподівання, що завдяки візиту Голови українського парламенту співпраця між Україною і Японією поглиблюватиметься і зміцнюватиметься.

М. Норіо вважає, що співпраця між Японією та Україною розвивається.

Японія, за його словами, підтримує реформи, які проводяться в Україні, зокрема у таких сферах, як фінанси, економіка, енергетика й інфраструктура. Як приклад, він нагадав проєкт з модернізації станції аерації в Бортничках і надання безпосередньої підтримки в економічній сфері через Міжнародний валютний фонд. «Ми підтримуємо зусилля української влади щодо модернізації свого суспільства. Поки ви реалізовуватимете такі реформи, Японія продовжуватиме підтримку України», – сказав М. Норію.

Він також наголосив, що співпраця у сфері безпеки дуже важлива, у тому числі обмін інформацією між експертами. «Японія дотримується послідовної позиції щодо незастосування сили та зміни кордонів. Ми розуміємо важливість вашої країни в геополітичному сенсі Європи і те, що ситуація в Україні дуже впливає на безпеку всієї Європи. Наша політика щодо України залишається дуже важливою», – сказав голова комітету.

А. Парубій у свою чергу також зазначив, що Росія, здійснюючи агресію проти України, створює напад і атаку на міжнародні правила, за якими жив увесь світ після Другої світової війни. «Ми миролюбні народи – і Україна, і Японія, і нам важливо разом зміцнювати безпеку», – сказав А. Парубій.

Голова українського парламенту підкреслив, що для України «вкрай важливо залучення інвестицій з Японії». «Ми проводимо реформи з тією метою, щоб забезпечити вільні інвестиції, які були б захищені», – підкреслив він.

Під час розмови голова Комітету з міжнародних справ зазначив, що цінує зусилля України щодо проведення реформ. Він нагадав, що сьогодні в Україні працює 39 японських компаній, і ще більше компаній зацікавлені у можливості роботи з Україною. М. Норію висловив сподівання, що завдяки реформам система інвестицій буде прозорою, а для інвесторів це важливо.

Сторони підкреслили, що парламентська співпраця є важливим елементом для зміцнення відносин між країнами.

А. Парубій запросив М. Норію відвідати Україну і зазначив, що «Україна зацікавлена в тому, аби більше представників японської влади могли глибше її пізнати», водночас наголосив на необхідності продовження санкцій проти Росії (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 1.03*).

Відбулася чергова координаційна зустріч міжнародної технічної допомоги Верховній Раді України, організована Програмою USAID РАДА за участі Лабораторії законодавчих ініціатив, яка надає підтримку демократичної політичної культури у Верховній Раді через політичний діалог та етичні стандарти.

Відкриваючи захід, директор Програми USAID РАДА І. Когут наголосив, що у лютому 2017 р. парламент ухвалив чимало законів щодо реформи місцевого самоврядування. «Реформування цього напрямку розпочалося ще в 2014 р., натомість цей процес загальмував протягом минулих років. І наразі він знову активізувався».

Координатор Програми USAID РАДА І. Парасюк зазначив, що в «Україні наразі об'єднано 366 громад, що становить лише 2 %. Нова система державного устрою не повинна блокувати розвиток держави, вона має служити людям. У лютому 2017 р. поживався процес реформування місцевого

самоврядування. 9 лютого 2017 р. парламент ухвалив добрі законопроекти: “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо добровільного приєднання територіальних громад” (реєстр. № 4772), щодо якого експерти громадської платформи “Реанімаційний пакет реформ” зазначають, що такий закон сприятиме формуванню справді спроможних об’єднаних громад, відповідно до затверджених перспективних планів без порушення Методики формування таких громад; “Про внесення змін до деяких законів України щодо набуття повноважень сільських, селищних, міських голів” (реєстр. № 4110); “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо статусу старости села, селища)” (реєстр. № 4742). Натомість закони досі не підписані Президентом України, а отже, чинності вони не набули».

Голова ради Лабораторії законодавчих ініціатив С. Матвієнко зупинилася на питанні кодексу парламентської етики. Вона зазначила: «Ми далі разом з народними депутатами продовжуємо працювати над питаннями парламентської етики. Над кодексом парламентської поведінки ми працюємо вже кілька років, проте саме з цим скликанням Верховної Ради це питання дуже актуальне. Ми почали цю роботу багато років тому з колегами з ОБСЄ, ґрунтуючись на дослідженнях Українського незалежного центру політичних досліджень. Етичний кодекс включає не лише поведінку парламентаря в залі Верховної Ради. Це дуже широкий спектр питань: гендерні питання, сексизм, неприйнятна непарламентська лексика. Також це регуляція конфлікту інтересів, що в Україні вже мало б нібито дуже добре регулюватися антикорупційним законодавством. Бізнес і політика мають бути чітко розмежовані. У Великій Британії можна у відкритих реєстрах знайти, яким бізнесом володіє конкретний парламентар, у якому комітеті він працює. Також це питання лобізму. У Конгресі США висять спеціальні таблички, які повідомляють, що далі лобісти не проходять. Там лобізм є демократичною практикою. В Україні це питання не врегульовано ніяк».

Народний депутат О. Сотник наголосила, що у США протягом 10 років тривав спротив щодо створення органу з розслідувань питань депутатської етики. За її словами, у Верховній Раді лише приблизно 40 парламентарів підтримують ухвалення такого кодексу. На думку О. Сотник, в українському суспільстві дуже низький рівень довіри до Верховної Ради України.

Парламентар С. Лещенко переконаний, що Україна має брати приклад з європейських парламентів. «Конфлікт інтересів неминуче призводить до проявів корупції. Слід ухвалити депутатський кодекс поведінки через прийняття відповідного закону», – сказав він.

За словами І. Круть, співробітника відділу реформування Верховної Ради України, «17 лютого відбулася зустріч робочої групи з питань реформування парламенту з П. Коксом – очільником місії Європарламенту щодо сприяння реформі українського парламенту. На ній обговорювалися питання відповідності комітетів і міністерств та розподілу посад у комітетах (зокрема, принцип д’Ондта), щоб тексти відповідних проектів законів проходили узгодження в межах робочої групи. Також було визначено серед пріоритетних напрямів реформування посилення бюджетної, антикорупційної експертизи законопроектів і експертизи щодо відповідності законопроекту Угоді про асоціацію» **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України**

(<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 1.03).

Голова Верховної Ради України А. Парубій, перебуваючи в Японії з робочим візитом, провів переговори з головою Комітету палати радників парламенту Японії у закордонних справах та обороні Т. Уто.

Як заявив на зустрічі А. Парубій, «в Україні високо цінують підтримку Японією суверенітету та територіальної цілісності України та послідовну позицію у питанні продовження санкцій проти агресора – Російської Федерації».

Глава українського парламенту висловив сподівання, «що Японія розуміє ступінь тих загроз, що стоять перед Україною, через те що теж в останній період відчула, як зростають ці загрози» з огляду на «агресивну політику Російської Федерації». «Ми ці загрози маємо долати спільно, бо, на жаль, Путін не розуміє мову дипломатії. Ми бачимо це по тому, наскільки він зневажливо відноситься до виконання дипломатичних угод, які між нами укладені. Ми спостерігаємо фактично кожного дня зневагу до домовленостей про припинення вогню і бачимо атаки російських найманців і російських військ, – наголосив А. Парубій. – Україна і Японія – мирні країни. Ми знаємо ціну безпеки. І я переконаний, що ми маємо поглиблювати наші відносини для зміцнення безпеки у світі».

«Японія має послідовну позицію щодо підтримки територіальної цілісності та суверенітету України», – наголосив у свою чергу голова Комітету палати радників парламенту Японії у закордонних справах та оборони Т. Уто. Він нагадав, що «між Японією та Російською Федерацією залишається невирішеною територіальна проблема, що виникла у 1945 р., коли Радянський Союз забрав частину території Японії». Утім японський політик погодився з думкою українських колег, що «український та японський народи є мирними народами». Він підтвердив «принципову позицію Японії щодо забезпечення світової безпеки, у тому числі і завдяки співпраці з Україною».

Голова Верховної Ради України поінформував співрозмовників, що був секретарем Ради національної безпеки і оборони України до роботи в парламенті, тому добре обізнаний у питаннях безпеки. «У відносинах з Росією мені довелося засвоїти одне правило: якщо хочеш миру – готуйся до захисту своєї країни, оскільки агресія Росії не є винятковою проблемою відносин України з Росією. Це – глобальна загроза. Кілька років тому це була агресія в Грузію, зараз в Україну. І ми можемо тільки здогадуватись, хто буде наступний», – сказав А. Парубій.

Коментуючи високий рівень підготовки сил Самооборони Японії, голова парламенту зауважив: «Для мене було відкриттям у багатьох моментах, наскільки потужними сьогодні є сили Самооборони Японії. І я вважаю, що нам треба розвивати співпрацю і в безпековій сфері». Він повідомив, що запропонував японським військовим провести «спільне навчання українських військових сил із силами Самооборони Японії».

Разом з тим А. Парубій висловив переконання у необхідності розвивати і «міжнародні інституції, такі як Рада Безпеки ООН, для забезпечення безпеки у світі заради її зміцнення, і на тому шляху Україна та Японія будуть іти разом». Глава українського парламенту висловив надію на подальше посилення ролі

Японії у мирному врегулюванні ситуації в Україні.

Голова Верховної Ради підкреслив важливу роль парламентів України та Японії у двосторонньому зовнішньополітичному діалозі. «Українсько-японський міжпарламентський діалог набуває суттєвої активності», – сказав А. Парубій і висловив переконання, що зміцненню цього діалогу сприятимуть контакти по лінії парламентських груп дружби. Він представив співрозмовникам члена української делегації Л. Ємця, який очолює парламентську групу дружби Україна – Японія у Верховній Раді. Звертаючись до присутніх, Л. Ємець висловив подяку японській стороні за «чітку та послідовну позицію парламентарів Японії щодо підтримки територіальної цілісності України». За словами Л. Ємця, з огляду на те що цей рік «офіційно оголошений роком Японії в Україні», у нашій країні відбуватиметься ряд заходів, «присвячених популяризації історії та культури японської держави, і український парламент братиме активну участь в організації цього процесу».

А. Парубій висловив сподівання, що «українсько-японські відносини стануть ще ближчими і емоційно, і психологічно».

Т. Уто у свою чергу наголосив на підтримці України у фінансово-економічній сфері, зокрема на доцільності розвивати співпрацю не тільки в урядовому, а й у приватному секторі (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 28.02*).

Перший заступник Голови Верховної Ради України І. Геращенко під час дискусії високого рівня «Ситуація в галузі прав людини в Криму», що відбувається в рамках 34-ї сесії Ради ООН у м. Женева, Швейцарська Конфедерація, наголосила, що «військова агресія Російської Федерації на Донбасі є наслідком недостатнього реагування міжнародної спільноти на анексію українського півострова у 2014 р.».

Політик заявила, що після трирічної окупації Автономної Республіки Крим і Севастополя Російською Федерацією ситуація із забезпеченням прав людини різко погіршилася для значної кількості місцевих жителів, особливо для представників кримськотатарської громади і проукраїнських жителів півострова.

«На території Росії сьогодні незаконно утримується 17 осіб, із яких 10 були затримані нелегітимними органами на території тимчасово окупованого Криму. Внаслідок репресій проти місцевих жителів близько 70 дітей у Криму залишилися без батьківської опіки», – зазначила І. Геращенко.

Народний депутат наголосила, що українці, які незаконно утримуються у Криму, позбавлені можливості належного судового захисту. І. Геращенко зазначила, що до них не мають доступу ані українські консули, ані представники міжнародних моніторингових і гуманітарних місій. «Крим протягом трьох років залишається закритою територією для усіх міжнародних моніторингових місій, серед яких організації, визнані усім світом: ООН, Рада Європи та Міжнародний комітет Червоного Хреста», – підкреслила політик.

У свою чергу заступник верховного комісара ООН з прав людини К. Гілмор у своєму виступі підтвердила, що Росія відмовила в доступі моніторингових місій ООН на тимчасово окуповану територію, та поінформувала про непоодинокі випадки дискримінації окупаційною владою

тих українських громадян, які відмовилися від російського громадянства.

Виступаючи на заході високого рівня, І. Геращенко підкреслила, що після трьох років окупаційного режиму Російська Федерація намагається усіма можливими способами легітимізувати крадіжку української території, зокрема діючи також через міжнародні організації, членом яких є Росія.

Політик звернула увагу на той факт, що в Остаточному звіті ОБСЄ/БДПЛ, оприлюдненому в грудні 2016 р., за результатами спостереження на виборах до Державної думи Російської Федерації був повністю проігнорований факт незаконної анексії Криму, а також проігноровано інформацію про те, що голосування відбувалося з використанням списків виборців, які були попередньо сфальсифіковані шляхом включення до них громадян України, що проживають на тимчасово окупованій території. «Ми закликаємо негайно розробити нову методику підготовки звітів, яка б включала комплексну оцінку ситуації, пов'язаної із окупацією частини території України Російською Федерацією», – зауважила І. Геращенко.

Виступаючи на заході, І. Геращенко наголосила на необхідності посилити тиск світової спільноти на Російську Федерацію заради звільнення усіх заручників і політв'язнів, що незаконно утримуються у Росії, Криму і в окремих районах Донецької та Луганської областей.

У дискусії високого рівня також узяли участь представники Польщі, Франції, Латвії, Литви, Великої Британії, Туреччини, Австралії, Естонії та інших країн. Учасники дискусії висловили солідарну позицію з Україною щодо відновлення територіальної цілісності та деокупації півострова.

Зокрема, міністр закордонних справ Литовської Республіки Л. Лінкявічюс зауважив, що Росія систематично порушує права кримських татар. «Міжнародна спільнота має надати жорстку реакцію на факти ксенофобії та інших систематичних порушень прав людини зі сторони Російської Федерації в Криму», – зазначив Л. Лінкявічюс.

Генеральний секретар Ради Європи Т. Ягланд наголосив, що понад 2,5 млн жителів півострова мають права, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод. «Жителі Криму мають права, гарантовані Європейською конвенцією з прав людини. Тому за захистом своїх прав вони можуть звертатися з позовами до Європейського суду з прав людини», – зазначив він.

Водночас генеральний секретар Ради Європи підкреслив, що у цьому механізмі вкрай важливо отримати доступ структурам РЄ до заявника, який сьогодні активно блокується Росією.

Голова меджлісу кримськотатарського народу, народний депутат України Р. Чубаров поінформував присутніх про кричущі випадки порушення прав людини на півострові та запропонував створити міжнародну платформу для вироблення стратегії деокупації українського півострова (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 28.02*).

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування звернувся з листом до Комітету з питань бюджету.

У документі міститься пропозиція при підготовці законопроекту внести зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» (передбачити збільшення видатків за бюджетною програмою 6741020 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» задля фінансування місцевих виборів депутатів місцевих рад і сільських, селищних, міських голів).

Під час засідання комітету при розгляді питання про призначення позачергових виборів окремих сільських, селищних і міських голів було заслухано інформацію Центральної виборчої комісії щодо планового використання у 2017 р. коштів субвенції за бюджетною програмою 6741020 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» і додаткової потреби у цих коштах на проведення у поточному році перших виборів до об'єднаних територіальних громад та позачергових місцевих виборів.

Членами комітету було взято до уваги, що Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» за вказаною бюджетною програмою передбачено видатки Центральній виборчій комісії в сумі 20 000,0 тис. грн, проте комісією на сьогодні вже виділено 15 333,4 тис. грн на проведення 1 та 8 січня 2017 р. повторних голосувань з перших виборів депутатів сільських, селищних рад об'єднаних територіальних громад і на перші вибори депутатів сільських, селищних, міських рад та відповідних голів об'єднаних територіальних громад, призначених відповідною постановою ЦВК на 30 квітня 2017 р.

Також наголошувалося, що Верховною Радою України на 30 квітня 2017 р. відповідними постановами були призначені й позачергові вибори окремих сільських, селищних, міських голів у 38-ми органах місцевого самоврядування, що, за розрахунками Центральної виборчої комісії, потребуватиме ще 4131,7 тис. грн, унаслідок чого залишок коштів за бюджетною програмою 6741020 становитиме 534,9 тис. грн, що унеможливило в поточному році призначення Верховною Радою України позачергових виборів до органів місцевого самоврядування, а Центральною виборчою комісією – перших виборів в об'єднаних територіальних громадах.

Зважаючи на викладене та беручи до уваги, що, за розрахунками ЦВК, потреби у коштах субвенції за бюджетною програмою 6741020 на 2017 р. становлять 276 997,6 тис. грн, а до комісії продовжують надходити звернення обласних державних адміністрацій про призначення перших виборів депутатів сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад і відповідних голів, а до Верховної Ради України – численні клопотання про призначення позачергових місцевих виборів, комітет звернувся до Комітету з питань бюджету з пропозицією при підготовці законопроекту про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» передбачити збільшення видатків за бюджетною програмою 6741020 на вище зазначену суму для фінансування місцевих виборів депутатів місцевих рад і сільських,

селищних, міських голів з метою недопущення їх зриву (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2017. – 1.03).*

Комітет з питань правової політики та правосуддя рекомендує Верховній Раді прийняти за основу законопроект щодо удосконалення порядку державного фінансування політичних партій.

Члени комітету розглянули проекту закону про внесення змін до чинного Закону України «Про політичні партії в Україні» (реєстр. № 5446).

Під час обговорення зазначалося, що метою проекту є вдосконалення порядку державного фінансування політичних партій в Україні, уточнення формулювань і узгодження окремих положень Закону України «Про політичні партії в Україні».

Проектом пропонується встановити, що за рахунок коштів державного бюджету фінансується статутна діяльність політичних партій, у тому числі оплата праці працівників статутних органів політичної партії, її місцевих організацій, проведення зовнішнього незалежного фінансового аудиту, а також інші форми забезпечення діяльності партій.

Також пропонується передбачити, що рішення щодо розподілу коштів, виділених з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичних партій, які мають право на отримання такого фінансування згідно із цим Законом, приймається Національним агентством з питань запобігання корупції щоквартально. При цьому сума, що визначається для фінансування статутної діяльності політичної партії у черговому кварталі, збільшується на 10 %, якщо від цієї політичної партії були обрані, набули повноважень та є членами депутатської фракції у Верховній Раді України народні депутати України, серед яких кількість представників однієї статі не перевищує двох третин від загальної кількості народних депутатів України, які були обрані від цієї партії і є членами відповідної депутатської фракції у Верховній Раді станом на день, що передує дню прийняття рішення про розподіл коштів, виділених з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичних партій.

Крім того, пропонується доповнити Закон положенням, відповідно до якого у разі, якщо політична партія протягом року набуває або втрачає право на державне фінансування її статутної діяльності, сума коштів, що виділяються з державного бюджету, має бути пропорційною до кількості днів у відповідному календарному році, протягом яких ця партія мала право на державне фінансування її статутної діяльності.

Законопроектом запропоновано визначити, що політична партія, яка була суб'єктом виборчого процесу на виборах Президента України, виборах народних депутатів України або брала участь у чергових чи позачергових місцевих виборах та отримує державне фінансування, зобов'язана пройти зовнішній незалежний фінансовий аудит звітності про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру в рік, наступний за роком проведення таких виборів чи отримання державного фінансування.

Народні депутати підтримали законопроект, прийняття якого сприятиме підвищенню прозорості такого фінансування і приведенню законодавства у сфері фінансування політичних партій у відповідність до міжнародних

Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю ухвалив рішення щодо їхнього статусу та гарантій соціального захисту.

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (назва документа – за першоджерелом) (закон про статус ветеранів війни) та надати право на пільги без урахування середньомісячного сукупного доходу сім'ї усім членам сімей загиблих, учасникам війни та особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною (зміни вносяться до ст. 14, 15 і 16 Закону України «Про статус ветеранів війни»). На сьогодні у Єдиному державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги, зафіксовано 599 тис. 786 учасників війни та 39 осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною. Середній розмір пенсійної виплати на січень 2017 р. становить: учасники війни – 1862,41 грн; особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною – 14 013,64 грн.

Міністерство соціальної політики України та Міністерство оборони України підтримують зазначений документ. Міністерство фінансів України зазначає, що надання соціальних гарантій громадянам має вирішуватися комплексно, виходячи з єдиних принципів і норм з урахуванням фінансових можливостей держави та забезпечення своєчасним і в повному обсязі фінансуванням уже ухвалених рішень щодо соціального захисту населення.

Питання посилення соціального захисту членів сімей загиблих (померлих) неодноразово порушувалося ветеранською громадськістю, у тому числі під час спільної зустрічі Голови Верховної Ради України А. Парубія, голови Комітету у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю О. Третякова та міністра соціальної політики України А. Рєви з представниками Української спілки ветеранів Афганістану, яка відбулася 19 грудня 2016 р. Саме за результатами цієї зустрічі і підготовлений цей законопроект.

Згідно з узагальнюючим висновком Головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради України, за результатами розгляду у першому читанні документ може бути прийнятий за основу з урахуванням висловлених зауважень.

Зважаючи на викладене та з урахуванням проведеного обговорення, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проект закону про внесення зміни до ст. 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (назва документа – за першоджерелом) щодо надання членам сімей загиблих пільг без урахування середньомісячного сукупного доходу сім'ї, поданий О. Третяковим, М. Бурбаком, Г. Загорієм, М. Гаврилюком, Ю. Шухевичем, Є. Рибчинським і С. Куніциним, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу і в цілому як закон з урахуванням технічної правки *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (http://iportal.rada.gov.ua). – 2017. – 28.02).*

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо негайного подолання кризової ситуації, що склалася у зв'язку із масовим знищенням полезахисних смуг».

Метою законопроекту (реєстр. № 4657) є врегулювання питання використання земельних ділянок, на яких розташовані полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, запровадження адекватної відповідальності за правопорушення у сфері охорони природи і використання природних ресурсів.

Під час розгляду законопроекту члени комітету зазначили, що цей законопроект є дуже актуальним у зв'язку з критичною ситуацією, що склалася із захисними лісовими насадженнями. Прийняття законопроекту забезпечить удосконалення регулювання земельних відносин у частині земель, зайнятих полезахисними смугами, а також сприятиме збереженню полезахисних лісових смуг і їх раціональному використанню (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 28.02*).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення механізму видобування підземних вод.

У документі № 4347 (законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення механізму видобування підземних вод невеликими сільськогосподарськими підприємствами, фермерськими господарствами, підприємцями сільських населених пунктів, чиє виробництво не відзначається значними обсягами) ідеться про можливість видобувати підземні води без спеціальних дозволів, гірничого відводу та попереднього геологічного вивчення. Як зазначалося під час обговорення, удруге доопрацьований законопроект по суті та за назвою є новим порівняно з попередніми двома редакціями. При цьому назва законопроекту не відповідає його змісту, до нього наявні ряд зауважень Головного науково-експертного управління Верховної Ради України, урядового Комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності та Держгеонадр.

Зокрема, вони стосуються впливу помісячного обліку на сусідні водозабори, негативних екологічних і соціальних наслідків (осушення, просідання, зневоднення водозаборів), можливих втрат геологічної інформації, отриманої при геологічному вивченні надр. Запропонований розмір адміністративної відповідальності не узгоджено з розміром відповідних санкцій Кримінального кодексу і з розміром стягнень за суміжні адміністративні правопорушення тощо. Проте за результатами обговорення за участі автора законопроекту, зважаючи на необхідність спрощення механізму водокористування для невеликих господарств і обліку спожитих водних ресурсів, комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект за основу (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2017. – 28.02*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко підписав Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення соціального захисту осіб, які проживають на тимчасово окупованих територіях та у населених пунктах на лінії зіткнення».

Документ спрямований на посилення державної підтримки при здобутті освіти у державних і комунальних навчальних закладах для відповідної категорії людей, які проживають на тимчасово окупованих територіях та у населених пунктах на лінії зіткнення.

Підтримка здійснюватиметься у межах державної цільової програми та передбачатиме комплекс заходів (зокрема, повна або часткова оплата навчання, безкоштовне надання підручників, стипендіальне забезпечення, безкоштовне забезпечення проживання в гуртожитках або інше). Ряд таких заходів і умови їх надання визначатиме Кабінет Міністрів.

Передбачається, що такі державні гарантії служитимуть додатковими важелями у формуванні проукраїнської позиції серед молоді, яка проживає на цих територіях, і сприятиме її соціальній адаптації (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 2.03*).

Президент України П. Порошенко провів зустріч із держсекретарем Великої Британії у закордонних справах і справах Співдружності Б. Джонсоном і міністром закордонних справ Республіки Польща В. Вашиковським.

Глава держави подякував Британії та Польщі за тверду підтримку суверенітету та територіальної цілісності України.

Співрозмовники обговорили перебіг імплементації мінських домовленостей і ситуацію на Донбасі. Зокрема, ішлося про важливість дотримання режиму санкцій ЄС проти Росії до повного виконання нею взятих на себе зобов'язань у рамках мінського процесу та відновлення територіальної цілісності України.

Президент України привітав завершення тристоронніх переговорів між Радою ЄС, Європарламентом і Єврокомісією щодо скасування візового режиму для українців, наголосивши на необхідності прискорення цього процесу. «Дуже сподіваємось, що Європейський парламент зможе найближчим часом ухвалити рішення, яке надасть зелене світло для рішення Ради ЄС щодо запровадження для українців безвізового режиму», – зазначив він. Президент подякував за внесок, який Польща і Велика Британія зробили в цьому питанні, і висловив сподівання на подальшу підтримку.

Співрозмовники також порушили питання імплементації Угоди про асоціацію між Україною і ЄС. Президент висловив сподівання, що Нідерланди найближчим часом завершать процес ратифікації.

У рамках двосторонньої взаємодії обговорювалися питання організації візиту Президента України до Великої Британії найближчим часом (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 1.03*).

Президент України П. Порошенко привітав Ф.-В. Штайнмайєра з упевненою перемогою на президентських виборах, які завершилися 12 лютого 2017 р.

«За час перебування на посаді міністра закордонних справ ФРН Ви стали справжнім другом України. Це надійна основа для подальшої розбудови дружби між нашими народами вже у Вашій новій, президентській якості», – наголосив глава держави.

П. Порошенко підкреслив провідну роль, яку Німеччина та її політичне керівництво відіграє у процесі відновлення суверенітету та територіальної цілісності України. Співрозмовники детально обговорили нову ескалацію російської агресії на Донбасі. Особлива увага була приділена загостренню гуманітарної ситуації в районі Авдіївки, де російські бойовики продовжують обстрілювати цивільні об'єкти, зокрема блокують доступ до фільтраційної станції, що ставить під загрозу водопостачання для цілого регіону.

П. Порошенко також висловив очікування, що у березні буде продовжено дію так званого «кримського пакета» санкцій.

Сторони привітали досягнутий прогрес між Радою, Єврокомісією і Європарламентом щодо безвізового режиму для українців, та висловили сподівання, що це питання буде формалізоване уже найближчим часом.

П. Порошенко запросив Ф.-В. Штайнмайєра відвідати Україну з візитом **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 1.03).**

Президент П. Порошенко підписав Закон України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Індонезія про співробітництво в оборонній галузі» (назва документа – за періодджерелом), схвалений Верховною Радою 8 лютого 2017 р. Угоду було укладено 5 серпня 2016 р. під час державного візиту глави Української держави до Індонезії.

Угода запроваджує загальні принципи для розвитку двостороннього співробітництва в оборонній галузі між двома країнами за напрямками, що становлять обопільний інтерес, відповідно до законодавства держав, принципів взаємної поваги, довіри і вигоди.

Напрями співпраці України та Індонезії включатимуть обмін візитами вищих посадових осіб, у тому числі від збройних сил; розвиток військово-технічного співробітництва; співпрацю в галузі оборонної промисловості та логістики; співпрацю в оборонній науково-технологічній галузі; обмін інформацією з оборонних і військових питань; взаємодію у питаннях розвитку військової освіти та підготовки персоналу.

Сторони можуть здійснювати співробітництво в питаннях закупівлі озброєння і військової продукції в рамках спільних проектів та виробництва, постачання озброєння, військової техніки та іншої продукції військового призначення, обслуговування, ремонту і модернізації озброєння, військової техніки та надання інших послуг у військово-технічній галузі, продажу ліцензій щодо виробництва зазначеної продукції та надання технічної підтримки.

Крім того, сторони можуть здійснювати спільні дослідження та розробку у

військово-технічній галузі, а також взаємний обмін результатами такої діяльності, обмінюватися досвідом та інформацією щодо стандартизації, кодифікації, контролю якості військової продукції з метою здійснення спільних програм військово-технічного співробітництва. Країни також можуть, у разі необхідності, здійснювати розробку відповідних програм, проводити спільні наукові дослідження, спільне виробництво і продаж оборонного обладнання шляхом використання інших технологій.

Угода набирає чинності з дати отримання останнього письмового повідомлення дипломатичними каналами про виконання сторонами необхідних внутрішньодержавних процедур *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2017. – 28.02)*.

Енергетична блокада не має нічого спільного з патріотизмом, а грає на руку Росії, змушуючи Україну закуповувати необхідне їй вугілля у країні-агресора за підвищеною ціною. Прем'єр-міністр України В. Гройсман вимагає від організаторів енергетичної блокади не підігравати інтересам Російської Федерації.

На цьому Прем'єр наголосив під час наради на проблемних питаннях діяльності підприємств металургійної промисловості та енергетики у зв'язку з блокуванням вантажних перевезень з тимчасово окупованих територій України.

«Я вважаю, що це не має нічого спільного з патріотизмом. Я не виключаю, що ті, хто сидять на рейках, мають своє логічне бачення щодо патріотизму. Але ті, хто це організовує, я вважаю, працюють проти України. І наслідки, які ми будемо мати, є очевидними: падіння національної валюти, зупинка економічного зростання, зменшення надходжень до бюджету, соціальні програми – можемо за них забути, [скорочення] робочих місць, – наголосив В. Гройсман. – Треба, щоб кожен громадянин чітко усвідомлював, які наслідки ця ситуація буде мати».

За його словами, організатори перекриття доріг свідомо або несвідомо підривають незалежність країни. «Мене дивує позиція деяких політичних представників, які абсолютно не пояснюють реальний стан справ, які буде мати наслідки блокада, намагаються сьогодні якимось чином підігравати росіянам, – наголосив Прем'єр-міністр. – Деякі політики з політичної партії “Самопоміч” абсолютно, як по нотах, говорять те саме, як говорять російські бойовики. Можливо, це випадковість, але я в такі випадковості не вірю. Дуже важливо, щоб ми розуміли, хто несе за це політичну відповідальність».

Прем'єр-міністр зауважив, що за організацією блокади стоять конкретні люди. «Іноді мені здається, що у деяких політиків, які говорять про себе, що вони є європейці, є бажання розколоти Україну на князівства», – сказав він.

В. Гройсман зауважив, що Російська Федерація веде проти України війну на декількох фронтах: військовому та економічному. Так, для українських товарів були закриті ринки і транзит. «Сьогодні завдання Російської Федерації – знищити Україну як державу і економічно, і соціально, підірвати нормальні можливості до нашого розвитку», – зазначив він.

В. Гройсман зауважив, що представники російських бойовиків використовують сценарій замороженого конфлікту, повторення на Донбасі сценарію Придністров'я. «Хто від цього буде страждати? Україна і українці. Насправді, наше завдання – повернути Донбас в Україну. Те, що сьогодні

підприємства виробляють в українських надрах вугілля, яке конче сьогодні потрібне для України і українців, не має бути предметом тиску і шантажу на Україну», – підкреслив він.

Як засвідчили представники металургійної галузі, енергетична блокада змушує українські підприємства за завищеними цінами купувати вугілля у Росії, щоб компенсувати збитки.

Так, після зупинки постачання ПрАТ «Металургійний комбінат «Азовсталь»» було змушене звернутися за вугіллям до двох основних виробників – Росії і США, зазначив генеральний директор Е. Цкітішвілі. При цьому за одну добу ціна на вугілля та коксу у Росії була підвищена на 37 %. «Таких випадковостей не буває. Так не відбувається, коли перед цим спочатку виводять з роботи Авдіївку, після цього блокада, потім приходимо за закупкою – ціна така, що не можемо придбати», – зазначив він.

Також унаслідок зупинки постачання вугілля та недостатньої кількості електроенергії через блокаду було знижено обсяги виробництва на ПрАТ «Авдіївський коксохімічний завод», зазначив генеральний директор М. Магомедов.

Лютий місяць підприємство закінчило зі збитком 178 млн грн через зміну структури постачання вугілля. З 1 березня чверть колективу – 1 тис. осіб – буде переведена у простій. «Я не знаю, коли я зможу прийти до нормальної діяльності, коли я зможу заробляти гроші, платити податки і разом з нашими ЗСУ тримати лінію оборони. Я насправді не розумію, що роблять ті люди, які зараз блокують дороги. Мені здається, що вони ллють воду на млин нашого північного сусіда, розуміючи, що якщо у нас немає цього вугілля, то найкоротший і найшвидший шлях – це вугілля з Росії, – сказав М. Магомедов. – Ця блокада, на мій погляд, – пряма підтримка Росії в тій безкінечній війні, яка вже ведеться».

ПрАТ «Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча» через блокаду зазнало збитків на близько 4 млн грн щодобово. Ці ресурси могли бути спрямовані на інвестиційні та соціальні проекти, у свою чергу зазначив генеральний директор Ю. Зінченко.

Збитки підприємства впливають на майбутні відрахування податків до місцевого та загальнодержавного бюджетів. Загалом лише у Маріуполі близько 100 тис. осіб залишаться без засобів до існування, якщо підприємства почнуть зупинятися.

«Блокада завдає великого удару по економіці України, енергобезпеці, інвестиційному клімату і, як результат, добробуту українців. [Зупинка роботи підприємств] – це змушена необхідність України виходити на зовнішні ринки для закупки не менше 9 млн т антрациту. Це означає, що негайно ціна на антрацит зросте мінімум на 30 % на зовнішніх ринках. Найбільш очевидна альтернатива – це Росія. Я не здивуюся, якщо те вугілля, яке ми добували на своїх шахтах, опиниться через поставки з Росії. Ось до чого призводить ця блокада. І за це заплатять українці. Тому що закуповувати вугілля удвічі дорожче ми будемо змушені, бо працювати в енергобалансі України без антрацитового вугілля неможливо», – підкреслив генеральний директор ТОВ «ДТЕК» М. Тімченко.

«Мова йде про те, що ми отримуємо вугілля з наших українських надр і кошти за продукцію і за вугілля потрапляють в українські підприємства, які

zareestrovani v Ukraini i na rakhunkah ukrainських bankiv. U vypadku, коли рейки перекрили, ми змушені закупувати не наше вугілля, а є лише два шляхи його придбати: або у США, або в Росії. Тобто фактично блокада спонукає купувати вугілля в Росії, – наголосив В. Гройсман. – Якщо мета блокадників зупинити розвиток економіки Росії, то де логіка? Сьогодні перекривши постачання, [українські] підприємства мають по світу шукати, і зокрема в Росії, купувати вугілля за валюту. Так, а де тут тоді патріотизм? Якось не відчувається. Це теж питання, про яке має подумати кожен український громадянин. Ми усі патріоти у більшості своїй, але є патріотизм, а є псевдопатріотизм, який намагаються нав'язати усім і вся для того, щоб підірвати економіку України.

Що вони досягли? Коли мова йде про публічний контроль переміщення товарів, у мене немає жодного сумніву, що це правильно, щоб не було жодної контрабанди, жодної зброї, вибухівки, я згоден. Але коли мова йде про те, що в наших українських надрах є вугілля, яке нам треба, щоб забезпечити металургійний комплекс, тепловиків, виробляти електроенергію в країні, і це блокують завезти з України в Україну? І вони навішують людям інформацію, що це торгівля на крові».

Втрати від енергетичної блокади сягають мільярдів гривень для державного бюджету, наголосив В. Гройсман. «Якщо ці мільярдні втрати лягають на бюджет, це хто буде сплачувати? Кожен український громадянин. Кожен український громадянин щось недоотримає від цієї блокади: військовий недоотримає, лікар, ДСНС-ник, який рятує життя іншим і так далі, – підкреслив В. Гройсман. – Коли ми говоримо про економіку, наслідки для металургії – це все наслідки проти українців. Нам треба фінансувати безпеку і оборону нашої країни. Визначена сума дорівнює 5 % від ВВП. Якщо ВВП зростає, інвестиції у безпеку зростають, якщо ВВП падає – інвестиції в безпеку падають. Це все пов'язано з якістю життя».

Економіка України тільки почала виходити на позиції відновлення і зростання, що дало змогу почати акумулювати ресурси для забезпечення розвитку держави, зазначив Прем'єр.

У 2017 р. завдяки економічному зростанню уряд визначив своїми пріоритетами, зокрема, здійснення пенсійної реформи, капітального ремонту країни та оновлення інфраструктури, ремонту і будівництва доріг. Заплановано близько 3 млрд грн інвестицій у стимулювання виробництва сільськогосподарської техніки, ці кошти також будуть додатково направлені в економіку. Передбачено оновлення вагонного парку ПАТ «Укрзалізниця». На регіональний розвиток – реконструкцію, будівництво різноманітних об'єктів на місцях – передбачено 9 млрд грн.

«Ми увесь минулий рік займалися, щоб підсилити і пришвидшити економічне зростання в інтересах українців, тепер все те, що ми намагалися робити і робимо, хтось хоче переокреслити такими абсолютно безвідповідальними діями не в інтересах України», – наголосив Прем'єр-міністр.

Він звернувся до тих патріотів, хто фізично блокує шляхи постачання, із закликом проаналізувати реальний стан справ і загрозливі наслідки від такої блокади. «Почуйте, що не так ваша блокада впливає на Росію. Навпаки, ваша блокада позитивно впливає на Росію, негативно – на Україну», – зазначив він.

Прем'єр-міністр наголосив, що уряд працює над досягненням енергетичної

незалежності країни. Щоб її досягти, потрібен час. «Це тільки за словами політиків, у лапках, якщо їх можна так назвати, по телебаченню вони можуть розповідати, що дуже легко працювати, легко забезпечити українську енергонезалежність буквально за місяць. Але це слова. Насправді нам потрібен відповідний період часу, ресурсів і технологічних рішень для того, щоб Україна стала по-справжньому енергетично незалежною. Це наш з вами шлях», – підкреслив він.

Прем'єр-міністр звернувся до організаторів блокади: «Я говорю: я вимагаю від вас, щоб ви перестали підривати незалежність нашої рідної, прекрасної країни. Я думаю, що не один, хто цього вимагає сьогодні – мільйони українців хочуть жити в спокої. Мільйони українців хочуть миру, але миру, який можна буде досягнути за рахунок звільнення нашої території від агресора. Для цього Україна має бути сильною і оборонно, і економічно. Тому, колеги, не підігравайте росіянам, не підривайте зсередини Україну і дослухайтеся до реального стану справ, який ви загалом спровокували. Ви спровокували сьогодні проблеми, які торкнуться сотень тисяч українських сімей, а можливо, і мільйонів» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 28.02*).

Усупереч неправдивим заявам деяких політиків про нібито масове закриття фізичних осіб-підприємців за перші два місяці 2017 р. в Україні створено на 25 тис. ФОП більше, ніж було закрито. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час засідання уряду.

Станом на 1 березня за перші два місяці 2017 р. в Україні закрилися 331,1 тис. ФОП, з них 301 тис. за останні роки не здійснювали жодної господарської діяльності і не отримували дохід. «Це просто були у людей документи підприємців, невідомо, скільки вони були у них років – 10, 5, 7, ніхто не знає», – зазначив В. Гройсман. За цей період відкрилося 54,9 тис. ФОП активних підприємців, а закрилося активних 30 тис. «Тобто “плюс” майже 25 тис. активних підприємців, які займаються господарською діяльністю. У балансі економічно активних підприємців стало більше, ніж було раніше, – підкреслив Прем'єр-міністр. – За нашими розрахунками, 4 млн українських громадян отримали вищі заробітні плати. Це один з найголовніших результатів діяльності нашого уряду. Нам вдалося реалізувати це рішення».

В. Гройсман зазначив, що деякі українські політики з метою дестабілізації ситуації заявляли про те, що в Україні нібито масово закривалися фізичні особи-підприємці. «[Інформація щодо ФОПів] – це ще одне підтвердження, що політики задля того, щоб сподобатися людям, просто тотально їм брешуть», – наголосив він. «Я обіцяв про те, що ми підвищимо реальні заробітні плати для українців. Ми це почали робити, і ця обіцянка виконана абсолютно реально», – наголосив він. За його словами, наступною обіцянкою у 2017 р. уряд має запропонувати українському суспільству справедливу пенсійну систему з вищими пенсіями.

Окремо Прем'єр-міністр наголосив, що зростання реальних заробітних плат і помірна інфляція опинилися під загрозою через енергетичну та економічну блокади та, як наслідок, можливу зупинку металургійних підприємств в Україні (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 1.03*).

Протягом півроку уряд здійснив ряд кроків, спрямованих на досягнення енергетичної незалежності країни та позбавлення залежності від у тому числі антрацитового вугілля. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час засідання уряду в середу, 1 березня.

«Ми все робимо для того, щоб Україна була енергетично незалежною країною. За ці півроку ми зробили певні кроки тільки вперед щодо нашої енергетичної незалежності», – підкреслив він.

Так, уряд зупинив падіння і наростив видобуток українського газу. Передбачається, що у 2017 р. обсяг видобутку українського газу буде ще більшим.

Нарощено можливості атомної енергетики. Питома вага атомної енергетики у балансі виробленої електроенергії у країні зросла з 47 до 59 %. Це зменшує у тому числі залежність від теплової енергетики. Також оновлюється програма розвитку атомної енергетики до 2040 р.

«Тільки нарощування 47 % питомої ваги атомної енергетики до 59 % у березні – це вже є величезний крок вперед щодо навантаження на енергетику нашої країни і позбавлення залежності від у тому числі антрацитового вугілля», – наголосив В. Гройсман.

Крім того, зменшується залежність від антрацитового вугілля завдяки роботі щодо заміни блоків на ТЕС.

Уряд затвердив стратегію розвитку гідроенергетики, що передбачає збільшення її частки у балансі виробленої електроенергії майже удвічі – з 8 до 15 %. «Зрозуміло, що для цього потрібен час і кошти», – зазначив В. Гройсман (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 1.03*).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман доручив міністрові інфраструктури України В. Омеляну оперативно розпочати сезон відновлення пошкоджених доріг і будівництва нових у країні.

«У минулому році я давав доручення, щоб ви швидко підготувалися до нового сезону. Фактично, сьогодні для початку сезону усе є. Єдине, що треба, організаційно правильно працювати – “Укравтодор”, міністерство. Щоби швидко виходити на дороги і працювати», – зазначив Прем'єр-міністр.

Він зауважив, що в Україні, «як правило, зі снігом сходить асфальт», тому потрібно, щоб це завдання почало дуже швидко вирішуватися. «Думаю, що раз на декілька тижнів на уряді спільно з керівництвом “Укравтодору” будете звітувати, що вдалося зробити для того, щоб українцям було відомо, який наш головний план, – наголосив він. – Для мене українські дороги і їх будівництво є пріоритетом. Ми забезпечимо їм необхідне фінансування, ваше завдання – прозорість і ефективність управління цим процесом. Це завдання і керівництва “Укравтодору”».

Прем'єр-міністр також доручив міністру інфраструктури внести уряду пропозиції щодо проведення аудиту діяльності ПАТ «Укрзалізниця» у 2016 р. «Просив би вас внести пропозиції щодо механізмів аудиту самої “Укрзалізниці”. Бо розмов може бути багато, а має бути конкретика. А це може дати тільки професійний, якісний аудит. Тому, будь ласка, внесіть уряду пропозиції щодо проведення аудиту у 2016 р. Ми розглянемо і приймемо

відповідні рішення», – сказав В. Гройсман (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 1.03).

Кабінет Міністрів України на засіданні ухвалив Постанову «Про затвердження Порядку переміщення товарів до району або з району проведення антитерористичної операції», внесену Службою безпеки України.

Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час засідання зазначив, що визначено мінімальний перелік необхідних компонентів і матеріалів, які мають використовуватися для гірничо-металургійного комплексу та енергетики країни. «Це той необхідний критичний мінімум, який потрібен для того, щоб в українських оселях було тепло, світло. І не тільки в оселях, а й лікарнях, школах, на підприємствах, щоб наш гірничо-металургійний комплекс працював на економіку України і усі підприємства, які працюють у цьому комплексі, були зареєстровані тільки в Україні і сплачували податки за законодавством України, – зазначив він. – Українці не мають від цього [енергетичної блокади] страждати, це наше завдання».

В. Гройсман наголосив, що не може бути жодного незаконного переміщення товарів будь-якої контрабандної складової.

Він наголосив, що до процесу контролю за переміщенням товарів має бути залучена громадськість. «Нам потрібно побудувати ефективний контроль за переміщенням товарів, і цей контроль має бути із залученням громадськості, волонтерського руху, щоб ми отримали максимальну прозорість у цьому процесі», – наголосив він.

Рішення передбачає встановлення контрольних пунктів, які відстежуватимуть переміщення товарів відповідно до прийнятого рішення, додав Прем'єр-міністр. «Все те, що буде в переліку, буде дозволено, все інше – заборонене», – зазначив В. Гройсман.

«Пропонується усім зацікавленим – АТЦ, МВС, СБУ, Міністерству оборони, Міністерству з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб, адміністрації Державної прикордонної служби, Національній поліції, ДФС за участі громадськості, і я би додав сюди українських волонтерів, які постійно перебувають у зоні АТО і є, за визначенням, абсолютно чесними – забезпечити у контрольних пунктах в'їзду/виїзду протидію незаконному переміщенню товарів, у тому числі тих, що визначені у встановленому порядку гуманітарною допомогою до району або з району проведення АТО через лінію зіткнення або в її межах», – заявив Прем'єр-міністр.

В. Гройсман зазначив, що за місяць після початку реалізації рішення необхідно провести публічний аналіз його виконання: «Що, як зроблено, де були проблеми, щоб ці проблеми не допускати. Це буде чесний діалог в інтересах України і українців» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 1.03).

Кабмін затвердив проект постанови «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 р. № 726» (експеримент з фінансового забезпечення розвитку автомобільних доріг). Документ поданий

Міністерством фінансів.

Цей експеримент з розвитку автомобільних доріг загального користування було запроваджено з 1 вересня 2015 р. Він діяв у Волинській, Львівській, Одеській і Чернівецькій областях і Києві.

Прийняте рішення розширює проведення експерименту на всю територію України та пропонує продовжити термін його дії до 1 січня 2018 р.

Реалізація цього проекту не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Крім того, передбачається, що у разі перевиконання надходжень митних платежів по всій території України 50 % такого перевиконання направлятиметься на дороги конкретним регіонам.

Прийняття проекту для проведення експерименту з фінансового забезпечення здійснення заходів позитивно вплине на соціально-економічний розвиток регіонів. Крім того, це надасть можливість провести реалізацію заходів з розвитку автомобільних доріг загального користування (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 1.03*).

На засіданні уряду міністр фінансів О. Данилюк ініціював зміни до Бюджетного кодексу України для запровадження середньострокового планування. Це черговий і дуже важливий крок у бюджетній реформі, що дасть змогу запровадити новий ефективний механізм управління бюджетним процесом.

Ухвалений урядом законопроект «Про внесення зміни до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України» розроблений з метою переходу до середньострокового планування. Це рішення передбачено у Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки, яка була розроблена Міністерством фінансів і нещодавно схвалена на засіданні Кабінету Міністрів.

Під час виступу міністр фінансів представив особливості нової моделі та її відмінності від діючої системи однорічного планування, а також головні новації у процесі формування проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018–2020 роки.

Зокрема, Бюджетна декларація, крім параметрів, що до цього часу включалися до Основних напрямів бюджетної політики, додатково визначатиме загальні стелі видатків і стелі видатків для головних розпорядників бюджетних коштів на кожний рік середньострокового періоду. Це ключові інструменти середньострокового бюджетного планування.

Крім того, під час обговорення бюджетної декларації у парламенті головні розпорядники звітуватимуть про досягнуті результати і доповідатимуть про плани на середньострокову перспективу.

Зважаючи на новації у підготовці бюджетних документів і складність процесу адаптації до середньострокового бюджетування, Мінфін запропонував перенести кінцевий термін подання до Кабміну проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2018–2020 роки і здійснення уточнення прогнозу держбюджету на 2018–2019 рр. на 1 червня 2017 р. Відповідні зміни до Бюджетного кодексу були одноголосно схвалені членами уряду.

«Хочу звернути увагу, що ці зміни, як виняток, вносяться лише на цей рік.

За результатами “пілоту” ми визначимо оптимальні строки розробки та прийняття бюджетної декларації, з урахуванням можливості системи та міністерств, опрацювати та підготувати якісний документ», – зазначив міністр фінансів.

Перехід до середньострокового бюджетного планування в Україні означає:

- передбачувану та збалансовану бюджетну і податкову політику;
- реалізацію довгострокових пріоритетів розвитку;
- виконання завдань, які визначені Середньостроковим планом пріоритетних дій уряду на період до 2020 року;
- підвищення інвестиційної привабливості та покращення бізнес-клімату

(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 1.03).

Антикорупційну програму МВС на 2017 р. розроблено відповідно до ст. 19 Закону України «Про запобігання корупції» та на виконання Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015–2017 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 265.

Програма є логічним продовженням реалізації заходів, передбачених в Антикорупційній програмі Міністерства внутрішніх справ України на 2016 рік – першій програмі, розробленій в умовах реформованого наприкінці 2015 р. МВС України. При її розробленні враховувалися результати проведеного аналізу корупційних ризиків у сфері діяльності МВС.

Проект Програми, до розробки якого залучалися представники експертного середовища і громадськості, схвалений на засіданні Громадської ради при МВС.

Наразі, як цього вимагає зазначена стаття Закону, Програма надіслана на погодження до Національного агентства з питань запобігання корупції. Після погоджувальних процедур Антикорупційна програма МВС на 2017 р. буде розміщена на офіційному веб-сайті МВС України у рубриці «Запобігання корупції», підрубрика «Антикорупційна програма МВС та інформація про результати її виконання» (Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2017. – 1.03).

ПОЛІТИКА

США настаивают на необходимости полной имплементации минских соглашений и призывают Россию и поддерживаемых ею сепаратистов начать с прекращения огня на Востоке Украины, заявил во время заседания Совета Безопасности ООН министр-советник американской делегации К. Клейн.

«Мы продолжаем поддерживать минские соглашения и их полную имплементацию как лучший путь для решения конфликта в Восточной Украине», – подчеркнул представитель США при ООН.

К. Клейн также призвал Россию и сепаратистские силы, которые она поддерживает, «немедленно начать соблюдать режим прекращения огня,

вывести все тяжелое оружие и обеспечить полный и беспрепятственный доступ наблюдателей ОБСЕ».

Американский представитель также осудил угрозы в прошлую пятницу наблюдателям ОБСЕ и захвата беспилотного летательного аппарата СММ объединенными российско-сепаратистскими силами. «Крайне важно, чтобы эти силы прекратили свои нападения на гражданскую инфраструктуру, в том числе на станцию фильтрации воды в Донецке», – заявил представитель США (*Слово і діло* (<https://ru.slovoidilo.ua>). – 2017. – 1.03).

1 марта 2017 г. расположенные на временно неподконтрольной территории Донбасса предприятия под украинской юрисдикцией переходят под внешнее управление «ДНР/ЛНР» (http://ru.golos.ua/politika/dnr_i_lnr_obyyavili_o_perehode_ukrainskih_predpriyatiy_donbassa_pod_ih_upravlenie_81).

«На предприятиях с украинской юрисдикцией в ДНР с 00:00 1 марта вводится внешнее государственное управление. Вводится внешний администратор от государства ЛНР, и налоги будут поступать в бюджет республики», – сообщают СМИ, ссылаясь на источник в «совете министров ДНР».

Руководители в неподконтрольных Украине регионах также подтвердили информацию о вводе внешнего управления на предприятиях, которые расположены на территориях оккупированного Донбасса, но платят налоги в украинский бюджет.

Напомним, «ДНР/ЛНР» пригрозили накануне введением внешнего управления на предприятиях украинской юрисдикции и прекращением поставлять в Украину уголь, если Киев не прекратит транспортную блокаду Донбасса к началу марта (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 1.03).

Деякі українські політики «грають у чужу гру», підтримуючи блокаду окупованих територій Донбасу. Про це під час засідання уряду заявив Прем'єр-міністр В. Гройсман.

«Комусь хочеться реалізувати придністровський і абхазський сценарії... Наше завдання повернути те, що незаконно забране. Політики, які підіграють блокаді, роблять це умисно, стаючи акторами інших сценаріїв за межами України. Боюсь уявити, що деякі наші політики можуть відігравати в цьому ключову роль», – зазначив глава уряду (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2017. – 1.03).

Активисты прекратили переговоры с правительством Украины об условиях прекращения блокады грузового железнодорожного сообщения с неподконтрольными районами Донецкой и Луганской областей, говорится в сообщении «штаба торговой блокады» в соцсети.

«Переговоры с Премьер-министром Украины В. Гройсманом прекращены из-за единства позиций руководства страны-агрессора и высшего руководства Украины», – говорится в сообщении.

Штаб активистов заявил, что не свернет незаконную блокаду ни при каких обстоятельствах и готов к противодействию любым попыткам силового разгона со стороны украинских силовиков.

Ранее командующий Национальной гвардией МВД Ю. Аллеров сообщил, что его подчиненные готовы обеспечить силовую составляющую для деблокирования железнодорожных путей на Донбассе. По его словам, для этого нацгвардейцам требуется дать указание (*Минпром* (<http://www.minprom.com.ua>). – 2017. – 28.02).

Народний депутат-«свободівець» А. Ілленко застеріг Кабінет Міністрів від силових дій щодо учасників «блокади торгівлі з окупантами» на Донбасі. Про це він заявив на засіданні Кабінету Міністрів, виступаючи від імені «депутатів-націоналістів».

«Ми закликаємо і застерігаємо від силових дій по зняттю блокади торгівлі на крові. Тому що це може мати абсолютно непередбачувані й катастрофічні для українського суспільства наслідки, – заявив А. Ілленко. – Цього робити категорично не можна» (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2017. – 1.03).

Мер Львова, лідер Об'єднання «Самопоміч» А. Садовий застерігає президента і Прем'єр-міністра від силового розгону блокувальників залізниці на Донбасі, повідомляє прес-служба «Самопоміч».

«Нічого гіршого, ніж силовий конфлікт між українцями поблизу лінії фронту, уявити зараз собі неможливо. Я наполегливо застерігаю Президента та Прем'єр-міністра навіть не думати про такий варіант», – заявив А. Садовий, коментуючи інформацію, що влада розглядає варіант силового розгону блокади торгівлі з окупованими територіями Донбасу.

Він також звернувся до організаторів блокади та центральної влади з проханням повернутися до теми переговорів. «Вважаю, що такі переговори можливі за відмови з боку влади від будь-яких погроз на адресу активістів. А також визнання всіма сторонами наступних аксіом: єдиною темою для переговорів з російською окупаційною адміністрацією на Донбасі може бути лише питання звільнення українських військовополонених; торгувати з компаніями, які платять данину окупаційній владі – недопустимо; тримати енергетичну безпеку країни в залежності від окупантів – недопустимо. Якщо ми всі погоджуємось з цими тезами, потрібно приймати закон про визнання реальності – офіційного статусу непідконтрольних територій як “окупованих” з усіма міжнародно-правовими наслідками. Проект в Раді – справа за депутатами», – сказав А. Садовий (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2017. – 1.03).

С. Тарута, народний депутат, экс-голова Донецької ОДА, не виключає, що учасники блокади залізниці на Донбасі очікували, що бізнесмени намагатимуться «домовитися» з ними.

«Припускаю, блокадники очікували, що з ними будуть домовлятися. Що їм запропонують певну суму грошей, щоб вони звільнили шляхи. Мені

розповідали, як на станцію в Лимані зайшли хлопці і спитали “Коли ж до нас прийдуть домовлятися, чого ж нікого немає?” Всі ж знають, що на блокпостах є система створення проблем для того, щоб ті проблеми потім вирішувались за гроші», – розповів С. Тарута.

Але домовлятися так ніхто і не прийшов. «І не зможуть. Оскільки всі ці підприємства працюють за безготівковими розрахунками. Метал за кордон за готівку не експортується», – пояснив С. Тарута.

На його думку, «блокада – це, швидше, тест для діючої влади: має вона інструменти для вирішення кризових ситуацій чи повністю втратила контроль над процесами у країні».

Нагадаємо, С. Тарута переконаний, що за організаторами блокади залізниці на Донбасі стоять олігархи, які фінансують «Самопоміч» (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2017. – 1.03).

«Если боевики возьмут под контроль предприятия украинской юрисдикции на временно оккупированных территориях Донбасса в пределах выдвинутых ультиматумов, это будет прямым нарушением минских договоренностей», – напоминает политический эксперт П. Олещук позицию, которую озвучил заместитель главы МинАТО Г. Тука. Однак именно это, по мнению политолога, вызывает вопросы. В частности, о том, где в минских договоренностях пункты о предприятиях украинской юрисдикции?

«Во-вторых, как они могли там удержаться в условиях оккупационной администрации и что сдерживало боевиков от “национализации” раньше? Неужели минские договоренности?» – акцентировал эксперт.

Сейчас разоблачается целый пласт неизвестных никому «неофициальных минских договоренностей», существование которых предполагалось еще пару лет назад, но подтвердить его было сложно. «Получается, эти договоренности направлены на то, чтобы минимизировать убытки от продолжения войны большим бизнесом. Очевидно, сохранение поставок продукции и сырья, неприкосновенность железных дорог, формальная украинская юрисдикция над некоторыми стратегическими объектами, типа железной дороги, – это все составляющие всех этих договоренностей», – проанализировал П. Олещук (*Слово і діло* (<https://ru.slovoidilo.ua>). – 2017. – 1.03).

Конфликт между «Народным фронтом» и «Самопоміччю» возник из-за попыток политической силы мэра Львова выбросить НФ из коалиции, считает политолог Р. Бортник (http://ru.golos.ua/politika/ekspert_rasskazal_pochemu_avakov_obvinil_sadovogo_v_ugolnoy_blokade_7878).

«Конфликт между “Самопоміччю” и НФ уже давно длится, так как партия мэра Львова на протяжении длительного периода времени хочет “выбить” НФ из парламентской коалиции. И, кроме того, “Самопоміч” претендует на те или иные квоты “Народного фронта” в парламентском большинстве», – рассказал Р. Бортник.

Кроме того, политолог считает, что министр внутренних дел в нынешней ситуации является «рупором Администрации Президента Украины». «На

Банковой не желают вступать в прямой конфликт с мэром Львова, даже Премьер избегает разгромной риторики, но так действует глава МВД. Очевидно, что в корне блокады лежит “мусорный конфликт” во Львове. То есть с помощью мусора власть пытается утопить рейтинги политического оппонента», – подчеркнул Р. Бортник. Эксперт не исключает того, что в дальнейшем данный конфликт будет только развиваться (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 28.02).

Лідер Громадського руху «Український вибір – Право народу» В. Медведчук наголошує, що єдиним планом мирного врегулювання конфлікту на Донбасі залишаються мінські угоди.

«Є тільки один план мирного врегулювання, затверджений Резолюцією РБ ООН, – мінські угоди. Їх і треба виконувати», – написав В. Медведчук у своєму мікроблозі у Twitter. Також він зазначив, що так званий «план Артеменка» «ніколи не буде обговорюватися ні в Донецьку, ні в Луганську, ні в Москві».

Також раніше він повідомив, що виконання політичної частини мінських угод є запорукою відновлення миру в Україні (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2017. – 1.03).

Головним завданням тристоронньої контактної групи щодо врегулювання ситуації на Донбасі на сьогодні полягає у тому, щоб залишити Росію в мінському процесі, оскільки вихід РФ ставить під загрозу виконанням будь-яких домовленостей, вважає політичний експерт В. Таран.

Він звернув увагу на нещодавні заяви представника РФ у контактній групі Б. Гризлова про те, що російська сторона, за його словами, «розглядає питання про надання індивідуальної допомоги в односторонньому порядку мешканцям Донбасу, які опинилися під загрозою соціально-економічної ситуації через блокаду».

«Тому найбільший вибір, який стоїть сьогодні перед ТКГ, щоб Росія там залишилась. Якщо Росія вийде в односторонньому порядку, то тоді це ставить під загрозу в принципі... виконання будь-яких інших умов. І тоді ми повинні розуміти, що цю територію ми втрачаємо на десятиліття», – повідомив В.Таран.

Також він наголосив на тому, що бойовики реалізують «націоналізацію» підприємств і оголосять це «вимушеним рішенням». «Вони давно шукали причини для того, щоб це зробити, і не робили це тільки тому, що був досягнутий певний негласний консенсус, щоб їх не націоналізувати. А блокада дала їм привід для того, щоб це здійснити», – додав він.

Крім того, В. Таран зауважив, що обговорення питань на засіданні ТКГ будуть «стандартними обговореннями, які ні до чого не приведуть» (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2017. – 1.03).

Для утверждения отставки В. Гончаровой с поста главы Нацбанка нужна политическая воля Президента Украины. Эта отставка обеспечит

П. Порошенко сохранение власти, считает глава Комитета экономистов Украины **А. Новак**
(http://ru.golos.ua/politika/ekspert_dlya_sohraneniya_vlasti_poroshenko_neobhodimo_pojetrtvovat_gontarevoy_4706).

По словам А. Новака, нынешняя глава НБУ В. Гонтарева является «человеком Президента». «Очевидно, что для нынешней власти страны актуальным является вопрос самосохранения. Именно поэтому, прикрываясь войной, они говорят, что никакие досрочные выборы нам не нужны. Также им необходимо восстановить реальную коалицию в парламенте. А значит, вернуть фракции, которые раньше оттуда вышли. Для сохранения власти П. Порошенко просто необходимо пожертвовать В. Гонтаревой», – поясняет экономист.

По его словам, все, что было необходимо Президенту, В. Гонтарева уже сделала. «Более того, В. Гонтарева приняла на себя всю критику и негатив. Теперь очень удобно отправить ее в отставку. Тем более, это позволит обществу выпустить так называемый политический пар. Прогнозировать, кто займет место В. Гонтаревой – бессмысленно, ибо никакой логики при подборе кадров на высокие должности у нас нет. К сожалению, профессионализм кандидата абсолютно не учитывается, там смотрят исключительно на количество политических квот. Особенно, если говорить в контексте попыток собрать новую старую коалицию», – резюмирует эксперт (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 1.03).

Возможный официальный визит в Киев президента Турции Р. Эрдогана не принесет Украине каких-либо дополнительных финансовых и политических преференций на международной арене, считает турецкий политический эксперт А. Идиз
(http://ru.golos.ua/politika/ot_vizita_erdogana_v_kiev_ukraine_ne_stoit_ojdat_mann_yi_nebesnoy_turetskiy_ekspert).

«В данный момент нет смысла говорить о том, что Анкара и Киев подпишут какие-либо документы стратегического характера, – подчеркнул, в частности, он. – Кроме того, турецкая сторона не будет портить отношения с Москвой ради сотрудничества с Украиной».

По словам А. Идиза, Р. Эрдоган по-прежнему заинтересован в строительстве газопровода «Турецкий поток» и инвестициях РФ в экономику ТР, а поэтому говорить с украинским Президентом П. Порошенко об антироссийских проектах он не будет. «Максимум, на что могут рассчитывать украинские партнеры, так это на создание новых совместных туристических проектов», – сказал аналитик.

Напомним, стало известно об официальном визите в Украину президента Турции. Поездка запланирована на конец марта – начало апреля нынешнего года. Ранее Киев и Анкара подписали документ, предусматривающий въезд граждан двух стран по внутренним паспортам (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua>). – 2017. – 28.02).

ЕКОНОМІКА

За январь текущего года государственный бюджет выполнен с профицитом в 15 754,332 млн грн. Об этом свидетельствуют данные Государственной казначейской службы.

Профицит общего фонда госбюджета в январе составил 14 137,761 млн грн, специального фонда – 1616,571 млн грн.

Доходы госбюджета в январе составили 59 446,808 млн грн, в том числе общего фонда – 56,32 млрд грн.

Расходы госбюджета за отчетный период составили 42,892 млрд грн.

Государственный бюджет за 2016 г. выполнен с дефицитом в 70,130 млрд грн.

Дефицит государственного бюджета Украины в 2016 г. составил 70,13 млрд грн, в том числе общего фонда – 63,74 млрд грн.

Также Госказначейство сообщало, что за 2016 г. государственный бюджет выполнен по доходам на 98,0 % с дефицитом 12,260 млрд грн.

Предельный размер дефицита в законе о Госбюджете на 2016 год был установлен на уровне 83,69 млрд грн.

Дефицит сводного бюджета в 2016 г. составил 54,68 млрд грн, в том числе общего фонда – 8,31 млрд грн, в то время у местных бюджетов был профицит на уровне 15,45 млрд грн (*Finance.Ua (<http://news.finance.ua/ru/news/-/396078/za-yanvar-gosbyudzhet-vypolnen-s-profitsitom-15-8-mlrd-griven>)*). – 2017. – 1.03).

МВФ опроверг информацию об отсрочке переговоров с Украиной относительно следующего транша (http://news.eizvestia.com/news_economy/full/637-mvf-obnadezhil-ukrainu-xoroshim-prognozom). Об этом сообщила пресс-служба МВФ на запрос «Голоса Америки».

«Достигнут значительный прогресс в принятии решений, которые были условием завершения третьего пересмотра со стороны МВФ. Продолжается обсуждение вопросов, которые остались, – говорится в сообщении фонда. – Надеемся на следующей неделе предложить Совету директоров завершение проверки» (*Экономические известия (http://news.eizvestia.com/news_economy/full/637-mvf-obnadezhil-ukrainu-xoroshim-prognozom)*). – 2017. – 28.02).

Иностранные инвесторы вложили в экономику Украины в 2016 г. \$4,4 млрд прямых инвестиций (акционерного капитала). Это на 642 млн долл. (на 17,1 %) больше показателя за 2015 г. на уровне 3,76 млрд долл., сообщает Госстат.

Госстат обещает обнародовать больше информации об инвестициях 30 марта.

В 2016 г. инвестиции поступали из 77 стран мира. Основными инвесторами, на которых пришлось почти 70 % общего объема инвестиций, стали Россия – 1,67 млрд долл., Кипр – 427,7 млн долл., Великобритания –

403,9 млн долл., Нидерланды – 255 млн долл. и Австрия – 249,9 млн долл.

Максимальные объемы прямых инвестиций были направлены в финансовую и страховую деятельность – 2,8 млрд долл., торговлю и ремонт автотранспорта – 524,9 млн долл., промышленность – 475,2 млн долл.

Объем прямых инвестиций (акционерного капитала) предприятий – резидентов Украины в экономику стран мира в 2016 г. – 20,7 млн долл. Это на 25,8 % меньше показателя за 2015 г. на уровне 27,9 млн долл.

В 2016 г. украинские предприятия осуществили вложения прямых инвестиций в 15 стран мира. Максимальные объемы инвестиций пришлось на Кипр, Виргинские Острова, Австрию и Россию (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/03/01/26468341>). – 2017. – 1.03).

Украина после вступления в силу соглашения о свободной торговле с Канадой сможет наращивать свой экспорт в эту страну на 0,6 млн долл. ежегодно, а также в среднесрочной перспективе может рассчитывать на дополнительные инвестиции в размере как минимум 36 млн долл. Об этом сообщается на странице Министерства экономического развития и торговли.

«Прежде всего мы ожидаем ежегодного роста украинского экспорта в Канаду на 0,6 млн долл. Объем прямых иностранных инвестиций в Украину в среднесрочной перспективе увеличится минимум на 36 млн долл. (+56 %). Прогнозируется создание новых рабочих мест в строительстве, промышленности и торговле», – говорится в сообщении. Так же в Минэкономразвития выразили надежду на скорейшую ратификацию соглашения парламентами обеих стран, после чего соглашение вступит в силу.

Как сообщалось, нижняя палата парламента Канады 14 февраля, как и планировалось ранее, ратифицировала соглашение о зоне свободной торговли с Украиной, подписанное в июле 2016 г. и позволяющее снять до 98 % торговых ограничений и таможенных пошлин во взаимной торговле (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395967/v-kabmine-podschitali-skolkodopolnitelnyh-investitsij-prineset-torgovlya-s-kanadoj>). – 2017. – 28.02).

Минэкономики выставило на общественное обсуждение проект постановления. В нем несколько десятков товаров, которые нельзя будет продавать без кассовых аппаратов: от классической электроники и бытовой техники до мелочи в виде весов, утюгов, часов, электробритв, очков, детских колясок и пр.

Большинство техники и так продается в магазинах через кассовый аппарат. Но множество недорогих моделей тех же фенов, часов, очков, колясок реализуются на рынках. В министерстве насчитали 18,8 тыс. предпринимателей, которые должны будут установить регистраторы.

Прогнозные затраты каждого составят порядка 19,5 тыс. грн. Скорее всего, ретейл попытается переложить их на кошельки покупателей (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395981/v-minekonomiki-pridumali-kak-uvlichit-stoimost-rynochnyh-tovarov>). – 2017. – 28.02).

В Україні збільшується кількість домогосподарств, які купують сонячні панелі для отримання альтернативної енергії, і наразі щоквартально спостерігається ріст на 40–45 % таких домогосподарств. Про це голова Держенергоефективності С. Савчук заявив під час публічного звіту «Енергоефективність та відновлювана енергетика в Україні: результати 2016 року та плани на 2017 рік», передає кореспондент УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647756-v-ukrayini-schokvartalno-zrostaye-mayzhe-na-45-vikoristannya-sonyachnoyi-energiyi-derzhenergoefektivnosti>).

«У нас на сьогодні цей ринок просто “зірвався”, ніхто не вірив, що люди стануть ставити ці дорогі сонячні панелі. У нас щоквартально йде ріст 40–45 %. Останній квартал 2016 р. ми маємо 77 % по кількості господарств, а по потужності в два рази більше. Я хочу нагадати, що в нас сьогодні 6,5 млн індивідуальних домогосподарств, тому нам потрібно терміново говорити з інвесторами, щоб вони ставили завод з виробництва сонячних панелей в Україні, щоб не закуповувати їх в інших країнах», – сказав С. Савчук.

Він також додав, що енергетика вже кілька років поспіль розвивається за рахунок поновних джерел енергії. Проте для реалізації Національного плану дій щодо відновлюваних джерел енергії до 2020 року потрібно інвестувати як мінімум 16 млрд євро (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647756-v-ukrayini-schokvartalno-zrostaye-mayzhe-na-45-vikoristannya-sonyachnoyi-energiyi-derzhenergoefektivnosti>)). – 2017. – 28.02).

НАК «Нафтогаз України» запропонувала нові ціни на газ для промислових споживачів з березня, знизивши вартість бликитного палива на 7 %, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647965-gaz-dlya-promislovikh-spozhivachiv-podeshevshaye-u-berezni>).

«Порівняно із цінами на лютий цього року, у березні 2017 р. ціни зменшено на 7 %», – ідеться у повідомленні.

Запропоновані ціни на природний газ із ресурсу компанії диференційовані залежно від обсягів закупівлі, умов оплати і стану попередніх розрахунків з «Нафтогазом».

Так, «Нафтогаз України» запропонував на березень ціну на газ на рівні 8,553 тис. грн (з ПДВ) за 1 тис. куб. м (у лютому – 9,214 грн) за умови попередньої оплати промспоживачам, які мають наміри купувати газ обсягом понад 50 тис. куб. м. у місяць та які не мають боргів перед компанією.

При цьому за умови оплати протягом або після вказаного періоду на березень ціна запропонована на рівні 9,439 тис. грн (з ПДВ) за 1 тис. куб. м (у лютому – 10,141 тис. грн) (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647965-gaz-dlya-promislovikh-spozhivachiv-podeshevshaye-u-berezni>)). – 2017. – 1.03).

У січні 2017 р. в Україні встигли набудувати на майже 4 млрд грн, повідомляє УНН з посиланням на дані Державної статистики України (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647564-nazvano-top-5-nayaktivnishikh>

budivelnikh-regioniv-ukrayini).

Найбільший обсяг будівельних робіт зафіксовано у столиці та п'яти регіонах України: Одеській (512 млн грн), Харківській (472 млн грн), Дніпропетровській (357 млн грн) і Київській областях (230 млн грн) (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647564-nazvano-top-5-nayaktivnishikh-budivelnikh-regioniv-ukrayini>). – 2017. – 27.02).

Заборгованість з виплати зарплат на початок лютого цього року становила 1,9 млрд грн, причому 870 млн грн з них припадала на економічно активні підприємства, де у січні зарплатні борги зменшилися на 22,2 %. Про це свідчать дані Держстатистики, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647612-zarplatni-borgi-na-aktivnikh-pidpriyemstvakh-u-sichni-zmenshilisya-na-22-2>).

«На 1 лютого 2017 р. загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати становила 1907,6 млн грн, з неї 870,3 млн грн припадало на економічно активні підприємства. Заборгованість працівникам економічно активних підприємств у січні 2017 р. зменшилась на 22,2 %,» – ідеться у повідомленні.

Як зазначається, на початок лютого цього року основна частка суми заборгованості економічно активних підприємств припадала на промисловість (72,0 %), професійну, наукову та технічну діяльність (9,8 %).

При цьому більше половини боргу утворено в Донецькій (29,7 %), Харківській (10,7 %) та Луганській (10,4 %) областях (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647612-zarplatni-borgi-na-aktivnikh-pidpriyemstvakh-u-sichni-zmenshilisya-na-22-2>). – 2017. – 28.02).

У січні поточного року порівняно з аналогічним періодом 2016 р. зросло виробництво свіжого і замороженого м'яса ВРХ та птиці, а також свіжої свинини. Про це повідомляє Держстатистики.

Протягом січня 2017 р. в Україні вироблено 4,2 тис. т свіжого чи охолодженого м'яса ВРХ, що на 73,6 % більше, ніж за аналогічний період 2016 р. Порівняно з груднем 2016 р. виробництво скоротилося на 31,8 %.

Виробництво мороженого м'яса ВРХ протягом звітної періоду становило 1,2 тис. т, що на 58,7 % більше, ніж у січні 2016 р. Порівняно з груднем 2016 р. виробництво зазначеного продукту скоротилося на 46 %.

До того ж охолодженого м'яса свійської птиці у січні вироблено 73 тис. т, а це більше на 29,8 %, ніж у січні 2016 р., та на 7,6 % менше, ніж у грудні 2016 р.

Замороженого м'яса птиці вироблено 24,3 тис. т – на 18,8 % більше порівняно із січнем 2016 р. Порівняно з груднем 2016 р. виробництво зазначеного продукту скоротилося на 7,4 %.

Крім того, виробництво свіжої чи охолодженої свинини протягом звітної періоду зросло на 5,9 % – до 18,8 тис. т порівняно із січнем 2016 р. і на 19,4 % скоротилося порівняно з груднем 2016 р.

Водночас замороженої свинини протягом січня вироблено 1 тис. т, що на 16,3 % менше показників січня 2016 р., але на 1,8 % більше результатів грудня 2016 р. (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/v-ukraini-zroslo-virobnictvo-osnovnih-vidiv-masa>). – 2017. – 27.02).

Протягом січня 2017 р. українські переробні підприємства виробили 476 тис. т нерафінованої олії та її фракцій, що на 50,9 % більше, ніж у січні 2016 р. Про це повідомляє Держстатистики.

Разом з тим порівняно з груднем 2016 р. виробництво скоротилося на 14,6 %.

Крім того, виробництво маргаринів і харчових жирів за місяць становило 17 тис. т, що на 28,4 % більше порівняно із січнем минулого року і на 15,9 % – порівняно з груднем 2016 р.

Нагадаємо, згідно з оновленими даними, у вересні – січні 2016/17 МР Україна експортувала 140 тис. т насіння соняшнику, що стало рекордним показником для цього періоду за останні шість сезонів (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/v-ukraini-virobnictvo-olii-zroslo-na-51>). – 2017. – 27.02).

Нідерланди і Україна починають дослідження разом з FoodTechLink ринків сусідніх з Україною держав на предмет можливостей збуту продуктів переробки картоплі. Дослідження буде завершено через півроку. Про це повідомила радник з питань сільського господарства Посольства Королівства Нідерланди в Україні К. Спаанс.

Також вона зауважила, що ряд голландських компаній пропонують українським аграріям технології доопрацювання, глибокої переробки та зберігання картоплі. На них є сенс звернути особливу увагу, адже це ультрасучасні досягнення.

К. Спаанс висловила сумніви, що у ЄС буде попит на сиру українську картоплю, навіть якщо державі якимось чином вдасться зняти карантин. На продукти ж переробки картоплі ці обмеження не поширюються. «Саме в цій галузі Україна має дивовижний потенціал. До речі, коли я приїхала сюди, то була відверто здивована, що Україна досі є нетто-імпортером крохмалю», – зазначила вона.

За словами радника, між країнами в картоплярстві вже нині діє проект з підтримки бізнесу, зосереджений на тому, щоб допомогти українським аграріям досягти високої якості продукції, щоб вона стала конкурентоспроможною на зовнішніх ринках.

У рамках цього проекту здійснювалася передача українським аграріям передових знань про хвороби цієї культури, технології її вирощування і живлення.

К. Спаанс додала, що голландські експерти вже провели ряд тематичних тренінгів для українських картоплярів, за матеріалами яких було видано довідник на тему шкідників і хвороб картоплі. Наразі цей проект добігає кінця (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/niderlandi-dopomozut-ukraini-zibutom-produktiv-pererobki-kartopli>). – 2017. – 28.02).

Розвиток рибного фермерства або аквакультури є напрямом, на якому Держрибагентство сконцентрує основні зусилля у 2017 р. Про це повідомив голова відомства Я. Ковалів, передає прес-служба Мінагрополітики.

«У 2016 р. частка фермерської риби у світовому вилові становила 52 %, а в Україні – всього 25 %. При цьому наша держава має найбільшу площу внутрішніх водойм у Європі. Ми бачимо колосальний потенціал у розвитку аквакультури, щоб стати європейським лідером у галузі», – заявив Я. Ковалів.

За словами голови Держрибагентства, уже у травні 2017 р. українським фермерам стануть доступні кошти в рамках фінансової угоди між Україною і Європейським інвестиційним банком. Угода передбачає виділення ЄІБ 400 млн євро кредиту на розвиток аграрного комплексу, частина з яких буде направлена у рибну галузь.

«За всю історію незалежності міжнародна фінансова установа вперше виокремила аквакультуру та переробку риби як окремий напрям фінансування агросектору. Частина коштів буде направлено на кредитування наших підприємців, частину – на державні інфраструктурні проекти», – додав Я. Ковалів.

Крім того, разом з експертами офісу підтримки реформ Держрибагентство працює над законопроектом про сертифікат походження риби. Також триває робота над законопроектом про створення фонду підтримки рибної галузі. Обидва законопроекти планують направити до ВР уже наприкінці весни 2017 р.

Зокрема, до кінця року Держрибагентство планує вирішити питання зменшення фінансового навантаження на підприємців щодо сплати за землю, збільшити митні ставки на імпорт сортів риби, що можуть вирощуватися в Україні. Також готуються зміни до законодавства, що дадуть змогу надавати підприємствам рибної галузі фінансову підтримку з держбюджету.

Крім того, у травні 2017 р. Генеральна комісія регулювання рибальства у Середземному і Чорному морях ГКСР ФАО реалізує в Україні проект з наукових досліджень і технічної допомоги українській рибній галузі. Європейські вчені визначають перспективні види марікультури Чорного моря, а також придатні для цього ділянки акваторії. Отриману інформацію Держрибагентство додасть до Єдиного державного реєстру рибогосподарських водних об'єктів (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/derzribagentstvo-skoncentruetsa-na-rozvitku-ribnogo-fermerstva>)). – 2017. – 28.02).

Українські виробники плодоовочевої продукції вже в цьому році відчують конкуренцію з боку Узбекистану. Про це повідомив економіст інвестиційного відділу ФАО А. Ярмук.

«За рік Узбекистан використовував понад 100 млн дол. кредитної лінії Світового банку для розвитку виробництва, зберігання і переробки овочів і фруктів, і це тільки гроші від одного донора. У минулому році Азіатський банк розвитку схвалив подібну кредитну лінію для Узбекистану на суму 154 млн дол., – зазначив експерт. – Цілком імовірно, що протягом наступних чотирьох років Узбекистан отримає тільки на розвиток плодоовочевого бізнесу від різних донорів приблизно 1 млрд дол. Ці гроші не враховують суми коштів технічної допомоги і різних грантів, які можуть сягнути ще приблизно 200 млн дол.».

Тому, за словами А. Ярмука, фактично протягом 2016 р. у плодоовочеву галузь Узбекистану було вкладено не менше 500 млн дол.. і сума в наступні роки буде тільки зростати.

Експерт ФАО передбачає, що до 2020 р. Узбекистан збиратиме до 1 млн т яблук, що дуже багато навіть для такої великої країни, де живе 33 млн споживачів.

А. Ярмак підкреслив, що в цьому році в Узбекистані закладають величезні площі інтенсивних садів черешні, абрикоса, персика, сливи, столового винограду і горіхів.

Крім розвитку інтенсивного садівництва в Узбекистані, у процесі будівництва перебувають величезні проекти з виробництва заморожених і сушених овочів та фруктів (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukrainski-virobniki-plodoovocevoi-produkcii-vidcuut-konkurenciu-z-boku-uzbekistanu-armak>). – 2017. – 1.03).

Ассоциация «Укрсадпром» и Государственная китайская компания China Haisum Engineering Co, Ltd подписали меморандум о взаимопонимании, в рамках которого предусмотрено выделение 515 млн долл. инвестиций на украинские проекты по садоводству, информирует eizvestia.com (<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/333-kitajcy-gotovyat-rekordnuyu-investiciyu-v-ukrainskoe-sadovodstvo>).

«С помощью китайской корпорации украинские садоводы смогут получить 515 млн долл. инвестиций в течение следующих двух лет», – сообщил глава ассоциации «Укрсадпром» Д. Крошка.

По его словам, запланированные инвестиции в рамках партнерства будут освоены в 16 областях Украины. «Все инфраструктурные проекты наших членов (ассоциации “Укрсадпром”) будут рассмотрены, и я рассчитываю, что большинство из них будет профинансировано. На сегодняшний день отобрано 18 проектов, суммы инвестиций в которых от 200 тыс. до 25 млн долл.», – отметил Д. Крошка.

Он также сообщил, что в подписанном 28 февраля меморандуме стороны определили направления для инвестирования. Речь идет о плодопереработке, строительстве фруктохранилищ, трех производственно-логистических комплексов, внедрение системы орошения на 35 тыс. га. «На плодопереработку мы предусмотрели 170 млн долл., которые должны обеспечить дополнительные мощности и переработку до 500 тыс. т свежей плодово-ягодной продукции. По фруктохранилищам это 130 млн долл. и минимальные мощности, которые мы должны достичь, это 500 тыс. т дополнительно к тому, что мы имеем. На сегодня мы имеем около 280 тыс. т одновременного хранения», – сказал Д. Крошка.

Глава ассоциации также отметил, что финансовым оператором в рамках этого проекта может стать один из украинских государственных банков.

Генеральный директор департамента по международным связям China Haisum Engineering Co Гонг Чжун уточнил, что на форуме в Пекине 14–15 мая 2017 г. планируется подписание официального документа между представителями Украины и Китая по общему инвестированию в Украине и одним из проектов будет садоводство (*Экономические известия* (<http://news.eizvestia.com/news-finance/full/333-kitajcy-gotovyat-rekordnuyu-investiciyu-v-ukrainskoe-sadovodstvo>). – 2017. – 28.02).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Государственные предприятия, в том числе государственные банки, а также фонды социального страхования и другие органы государственной власти/управления оставили в неплатежеспособных банках по состоянию на 1 февраля 2017 г. около 19,5 млрд грн. Об этом сообщили в пресс-службе Фонда гарантирования вкладов физических лиц.

Самые большие суммы остались в «Надра Банке», «Дельта банке» и банке «Финансы и кредит».

По данным фонда, больше всего средств в банках-банкротах оставили ГП «Антонов», «Нефтегаз Украины», Аграрный фонд, ГП «КБ “Южное”» и Государственное предприятие по обслуживанию воздушного движения Украины (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395977/stalo-izvestno-skolko-zavislo-v-lopnuvshih-bankah-sredstv-gospredpriyatij>)). – 2017. – 28.02).

ПриватБанк не провел 23 февраля выплату в рамках погашения еврооблигаций на 200 млн долл. со сроком обращения до января 2018 г. Об этом говорится в сообщении компании-эмитента ценных бумаг UK SPV Credit Finance plc (Великобритания) на веб-сайте Лондонской фондовой биржи (LSE).

Компания сообщила, что банк не перечислил ей никаких средств, соответственно она также не может что-либо перечислить держателям ценным бумагам.

UK SPV Credit Finance plc рекомендует обращаться к доверителю (трасти) по ценным бумагам Deutsche Trustee Company Limited.

18 декабря Кабинет Министров официально подтвердил решение национализировать ПриватБанк.

Во время работы временной администрации долги перед акционерами банка (в том числе и еврооблигации) попали под механизм bail-in (конвертация в капитал).

Держатели еврооблигаций ПриватБанка планируют оспорить в суде конвертацию обязательств в капитал.

Затем стало известно, что держатели еврооблигаций ПриватБанка требуют от украинских властей возместить им инвестиции в ценные бумаги банка (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/396038/privatbank-ne-provel-vyplatu-po-spisannym-evroobligatsiyam-na-200-mln>)). – 2017. – 28.02).

Антимонопольный комитет Украины прокомментировал вопрос синхронного снижения тремя госбанками ставок по депозитам.

«Сегодня Антимонопольный комитет Украины изучает вопрос функционирования рынка банковских услуг на конкурентной основе в контексте увеличения количества банков с государственной долей и рост их доли в отдельных сегментах рынка банковских услуг», – сообщили в пресс-службе комитета.

В АМКУ утверждают, что 24 февраля они направили запросы о предоставлении информации в три профессиональных объединения участников

рынка банковских услуг и банки.

«Полученная информация будет проанализирована на предмет необходимости принятия мер для обеспечения государственной защиты конкуренции с учетом требований законодательства», – прокомментировали в АМКУ (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/396031/amku-izuchaet-vozmozhnyj-sgovor-gosbankov>)). – 2017. – 28.02).

Фонд гарантирования вкладов 13 марта планирует продать на аукционе офисное помещение, находящееся на балансе банка «Контракт». Об этом сообщается на сайте ФГВФЛ.

Нежилое помещение, выставленное на продажу, находится в Киеве, по адресу: бул. Вацлава Гавела (Ивана Лепсе), 16 а. Общая площадь объекта – 468,6 кв. м. Офисы занимают третий этаж семиэтажного здания.

Банк «Контракт» – единственный владелец данной недвижимости. Сегодня выставленные на продажу площади используются в качестве административно-офисных помещений.

Фонд отмечает, что начальная цена лота – 4,21 млн грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2017/02/28/26456519>)). – 2017. – 28.02).

Целенаправленная стратегия и прагматическая тактика вместо растерянности и хаоса – именно так Украина сможет не только удержаться на плаву, но и стать успешной. К такому выводу пришли участники круглого стола со всемирно известным экономистом Э. Райнертом «Конец свободного рынка или новая глобализация? Как Украине стать успешной», который проходил при содействии Комитета по вопросам промышленной политики и предпринимательства и Украинской ассоциации Римского клуба.

«Каждая страна имеет свою “профессию” – доминирующую специализацию. Украина сегодня “зарабатывает на жизнь” экспортом сырья, переводами эмигрантов-работников и заимствованиями в МВФ и других иностранных кредиторов. В результате наша страна специализируется на бедности. Поэтому Украине нужно радикально менять “профессию”», – отметил глава парламентского Комитета по промполитике В. Галасюк.

Глава комитета выразил уверенность, что Украина пошла не по тому пути развития. «По уровню ВВП на душу населения мы имеем лишь 21 % от того, что имеет ЕС, 14 % от США и только 12 % от уровня Норвегии. По прогнозам The Economist, к 2050 г. ВВП Украины будет расти в среднем на 1 % в год, а население Украины к 2050 г. сократится до 32 млн человек. Такое сокращение населения для Украины прогнозирует и Всемирный банк. То есть зарубежные аналитики видят Украину на обочине экономической карты мира. Это совсем не тот сценарий, который мог бы нас удовлетворить», – отметил В. Галасюк.

В поддержку такой позиции выступил и всемирно известный экономист Э. Райнерт. По его словам, даже слабая промышленность – лучше, чем ее отсутствие, ведь деиндустриализация приводит к оттоку населения за границу.

Более того, как отметил экономист, свободная торговля справедлива и обоюдно выгодна только для одинаково технологически развитых стран, иначе

же богатые страны богатеют, а бедные становятся еще беднее: «Свободная торговля может быть эффективной, только если она симметрична, то есть происходит между равными партнерами. Микроскопические квоты на экспорт в ЕС вашу экономику никоим образом не спасут. В общем, вы никогда не сможете разбогатеть на экспорте агропродукции в ЕС».

Э. Райнерт проинформировал, что Германия имеет положительное сальдо торговли в размере 8,9 % ВВП, причем в абсолютных цифрах оно больше, чем в Китае. В Украине же внешнеторговый дефицит в 3,6 % ВВП: «Украина и многие из ее соседей из-за этого торгового дефицита идут в “долговое рабство”. Путь выхода из этого? Поддержка собственной промышленности для экспорта не сырья, а продуктов с высокой добавленной стоимостью, плюс девальвация национальной валюты, хотя последнее болезненно», – заверил Э. Райнерт, подчеркнув, что крайне важно создавать специальные условия для развития промышленности, например обеспечивать налоговые преференции для производителей и стимулировать экспорт (*Минпром* (<http://minprom.ua/news/226177.html>). – 2017. – 28.02).

Заступник голови правління «Газпрому» О. Медведєв розповів, скільки у 2017 р. може становити експортна ціна на газ для Європейського союзу, передає УНН з посиланням на «РІА Новості» (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647635-gazprom-nazvav-tsinu-na-gaz-dlya-yes-u-2017-rotsi>).

«Діапазон цін у 2017 р. становитиме 180–190 дол. за 1 тис. куб. м», – заявив О. Медведєв. За його словами, у минулому році середня ціна експорту газу «Газпрому» до Євросоюзу становила 167 дол. за 1 тис. куб. м (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1647635-gazprom-nazvav-tsinu-na-gaz-dlya-yes-u-2017-rotsi>). – 2017. – 28.02).

Сезонное снижение поставок газа «Газпрома» в Европу, связанное с потеплением, привело в последнюю неделю к существенному сокращению транзита через Украину. Об этом пишет газета «Коммерсант».

По данным «Газпрома», его экспорт в Европу (без учета поставок напрямую в Турцию по «Голубому потоку») с начала февраля сократился примерно на 16,6 % – до 498 млн куб. м/сутки. Практически весь объем сокращения пришелся на украинский транзитный маршрут, поставки по которому упали, по сравнению с началом месяца, примерно на 24 %.

Поставки по другим маршрутам – трансбалтийскому Nord Stream и «Ямал – Европа» через Польшу – сохранились почти неизменными и идут на максимальном уровне. Таким образом, «Газпром» остался верен тактике по использованию украинской газотранспортной системы (ГТС) в роли балансирующего маршрута поставок.

Как отмечает издание, падение транзита через Украину в феврале могло быть и более значительным, если бы «Газпром» сохранил одобренный Еврокомиссией порядок доступа к газопроводу Opal, что позволило бы полностью загрузить Nord Stream. Но из-за исков польской PGNiG и правительства Польши решение ЕК было фактически заблокировано, что в

феврале лишило «Газпром» возможности прокачивать по Nord Stream дополнительно около 30 млн куб. м газа в сутки (*Минпром* (<http://minprom.ua/news/226184.html>). – 2017. – 1.03).

Высший административный суд Украины оставил в силе решение, которым суд нижестоящей инстанции обязал Государственную фискальную службу принять 2,061 млрд куб. м газа 2006 г. добычи в качестве налогового залога от ПАО «Укрнефть». Об этом говорится в постановлении суда от 30 января.

В постановлении суда указывается, что упомянутые 2,061 млрд куб. м газа оцениваются в 13,607 млрд грн. Таким образом, 1 тыс. куб. м газа оценена в 6,8 тыс. грн, что сопоставимо со стоимостью импортируемого Украиной газа из Европы.

«Данное решение суда позволяет «Укрнефте» погасить налоговый долг перед Государственной фискальной службой за счет указанного газа», – сообщил собеседник в Минэнерго.

По данным СМИ, в данный момент налоговый долг «Укрнефти» перед ГФС превышает 13 млрд грн.

Газ, о котором говорится в судебном решении, был добыт «Укрнефтью» в 2006 г., впоследствии он был направлен на удовлетворение нужд населения, а расчет с его добытчиком не произведен из-за отказа последнего принимать платежки по утвержденному тарифу (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/396074/ukrnafta-spishet-mnogomilliardnyj-nalogovuj-dolg>). – 2017. – 1.03).

В Украине в январе, по сравнению с декабрем, уменьшилась средняя зарплата на 7,2 %, или на 467 грн – до 6 тыс. 008 грн в месяц.

По данным Государственной службы статистики, самая низкая зарплата в Тернопольской области – 4 тыс. 641 грн/месяц, а самая высокая средняя зарплата в Киеве – 9 тыс. 292 грн.

Работники авиационной отрасли получают самую высокую зарплату – в среднем 27 тыс. 252 грн, следующими по доходам идут финансисты и страховые агенты – 11 тыс. 92 грн.

В информационной и телекоммуникационной отраслях получают в среднем 10 тыс. 210 грн, в IT отрасли и у ученых уровень зарплаты составил 8 тыс. 195 грн. Средняя зарплата в сельском хозяйстве составляет 4 тыс. 694 грн, в промышленности – 6 тыс. 524 грн. Самая низкая оплата труда у работников почты и курьеров – 3 тыс. 328 грн.

Ранее Национальный банк Украины в связи с ростом минимальной зарплаты с 1 тыс. 600 до 3 тыс. 200 грн в месяц, повысил прогноз инфляции на 2017 г. до 9,1 с 8 % (*АСН* (<http://asn.in.ua/ru/news/news/89331-srednjaja-zarplata-ukraincev-za-mesjac-umenshilas.html>). – 2017. – 1.03).

Задолженность по зарплате в Украине в январе возросла на 6,5 % – до 1,908 млрд грн, по данным Государственной службы статистики.

При этом долг по зарплате на экономически активных предприятиях сократился на 22,2 % – до 870,3 млн грн.

Увеличение задолженности по зарплате в три раза зафиксировано в Черновицкой и Волынской областях – в 2,6 раза, в Тернопольской – на 50,9 %, в Ровенской – на 24,7 %, в Черкасской – на 15,9 %, в Запорожской – на 12,9 %, в Харьковской – на 11,6 %, в Донецкой области – на 11,1 %.

При этом задолженность по зарплате в Житомирской области сократилась на 18,6 %, в Черниговской – на 15,1 %, в Ивано-Франковской – на 8,7 %, в Херсонской – на 6,5 %, в Закарпатской – на 4,3 %, в Киеве – на 2,8 %.

Основная доля долга экономически активных предприятий приходилась на промышленность – 72 %. При этом более половины задолженности сформировано в трех областях: Донецкой – 29,7 %, Харьковской – 10,7 % и Луганской – 10,4 %.

Долг по зарплате в январе в сфере операций с недвижимостью возрос в 3,4 раза – до 50,1 млн грн; в сельском, лесном и рыбном хозяйства – на 35,2 %, до 18,4 млн грн; в образовании – на 10,5 %, до 6,3 млн грн; в здравоохранении – на 9 %, до 7,9 млн грн; на транспорте – на 9,5 %, до 193,5 млн грн; в промышленности – на 6 %, до 1,399 млрд грн (*МинПром* (<http://minprom.ua/news/226152.html>). – 2017. – 1.03).

Якщо тенденція до поширення африканської чуми свиней (АЧС) зберігатиметься, втрати поголів'я до 2020 р. перевищать 1,2 млн голів чи 4 млн грн. Про це заявив голова Держпродспоживслужби В. Лапа.

За його словами, з початку року було виявлено вже 47 випадків АЧС (45 – домашні, два – дикі). Зокрема, уперше на території Тернопільської, Донецької, Херсонської, Дніпропетровської та Івано-Франківської областей. З 2012 р. в Україні було взагалі зареєстровано 195 випадків захворювання (168 – домашні, 26 – дикі, один – інфікований об'єкт) у 23 регіонах.

В. Лапа додав, що станом на 24 лютого у 49 населених пунктах діяв карантин. «В таких пунктах визначаються межі захисту (від 3 до 20 км) та зони нагляду (від 20 до 150 км), встановлюється карантин, відбувається контроль за переміщенням, вилучається та знищується поголів'я свиней, проводиться дезінфекція і дератизація в осередку захворювання, моніторинг у дикій фауні, роз'яснювальна робота серед населення, – пояснив голова Держпродспоживслужби. – У 2012 р. ми мали один випадок. У 2014 р. – 16, в 2015 р. – 40, у 2016 р. – 91. Цьогоріч зафіксовано вже 47 випадків. Тобто поки що відбувається поширення», – зауважив він.

За словами В. Лапи, враховуючи динаміку поширення захворювання впродовж 2014–2016 рр. і здатність вірусу АЧС за короткий проміжок часу поширюватися на значні території, у 2017 р. можна очікувати близько 200 випадків захворювання (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/do-2020-roku-vtrati-vid-ac-s-mozut-perevisiti-12-mln-svinej-lapa>). – 2017. – 28.02).

Очікувані обсяги виробництва яловичини (295 тис. т) і свинини (621 тис. т) у 2017 р. будуть одними з найнижчих. Про це заявив аналітик FAO, експерт сільськогосподарських ринків А. Панкратов.

За словам експерта, низька кількість поголів'я не зможе забезпечити зростання виробництва, а чисельність ВРХ станом на початок 2017 р. становить 3,68 млн голів, свиней – 6,69 млн голів.

Разом з тим А. Панкратов додав, що виробництво м'яса птиці багато в чому залежить від експортних можливостей. «У нашому прогнозі ми припустили, що експорт м'яса птиці залишиться незмінним або незначно зросте, відповідно виробництво цього виду м'яса також дещо збільшиться – до 1,17 млн т», – зауважив експерт.

За його словами, загальний обсяг виробництва м'яса, у який входять також субпродукти і жир, знизиться приблизно на 1 % (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/virobnictvo-alovicini-ta-svinini-vpade-dominimumu-fao>). – 2017. – 1.03).

Цього тижня закупівельні ціни на молоко продовжили опускатися, хоча на таке різке падіння поки немає обґрунтованих причин. Про це повідомляє аналітичний відділ АВМ.

Деякі переробники вже ведуть мову про те, що опускатимуть ціну більше, ніж на 2 грн за 1 л молока екстра гатунку. Хоча таке різке падіння не є обґрунтованим. Експортні показники за січень навіть вищі, ніж були в минулому році. Крім того, торгівля з країнами пострадянського простору дає можливість отримувати навіть вищу ціну за товар, ніж у Європі.

Навіть зважаючи на початок зростання виробництва молока, ціни не можуть опускатися нижче 9 грн.

Не варто забувати, що за ПДВ за січень виробники вже сплатили, але дотацій ще ніяких не отримали. Тому фактично вже працюють у збиток.

З наближенням посівної ціни на дизпаливо та добрива починають активно зростати, що позначається на витратах, пов'язаних з операційною діяльністю. Падіння цін на молоко може поставити під питання утримання молочного тваринництва в окремих господарствах узагалі.

Середня ціна на молоко екстра гатунку станом на 21 лютого становила 9,34 грн/кг, що на 4 к. нижче попереднього тижня. Найвищу ціну за таке молоко платили у Київській області – 9,60 грн/кг, а найнижчу у Волинській – 8,40 грн.

Середня ціна на молоко вищого гатунку цього тижня становила 8,85 грн/кг. Це відповідає показникам минулого тижня. Найвищу ціну, як і минулого тижня, за нього платили у Полтавській області – 9,71 грн, а найнижчу у Рівненській – 8,30 грн.

Ціну на молоко першого гатунку цього тижня опустили на 2 к. – до 8,54 грн. Найвищу середню ціну за нього платили на Чернігівщині – 9,80 грн, а найнижчу на Львівщині – 7,20 грн/кг.

Роздрібні ціни на молочні продукти цього тижня також опустилися, за винятком молока і вершків. Так, найбільше подешевшало масло – на 1,90 грн/кг, до 176,23 грн. Йогурт подешевшав на 0,52 грн – до 46,57 грн/кг, а сир «Російський» – на 0,12 грн, до 159,63 грн/кг.

Водночас молоко за тиждень додало в ціні 0,23 грн, а вершки на 0,82 грн – до 22,28 і 70,62 грн/кг відповідно (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/zakupivelni-cini-na-moloko-prodovzuut-znizuvatis>). – 2017. – 28.02).

С началом Великого поста у православных христиан в Украине ожидается повышение цен на ряд продуктов, в частности шампиньонов, огурцов, помидоров и зеленого лука, а также рыбы. Об этом сообщил директор Ассоциации поставщиков торговых сетей А. Дорошенко.

«В пост шампиньоны дорожают, причем значительно – приблизительно на 50 % к своей обычной цене. Но это будет несколько дней, неделю максимум, и они скатываются к более низкой цене», – сказал эксперт.

По его словам, традиционные овощи – капуста, морковь, картофель – не подорожают. «А если мы говорим об огурцах, помидорах, зеленом луке, то возможно незначительное подорожание. Но это не является нашим основным рационом. Поэтому здесь больше играют факторы не поста, а именно большого количества предложения на рынке. Поэтому все будет зависеть от того, много ли у нас есть предложения на внутреннем рынке», – считает А. Дорошенко.

*Эксперт отмечает, что в пост может подорожать и рыба. «Цена (на рыбу) пойдет вверх, но это максимум неделю и максимум 10 %, на некоторые сорта рыбы – до 20 % максимум, и я говорю сейчас о рынке. В магазинах цены будут более или менее стандартными», – считает эксперт (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/395948/s-nachalom-posta-v-ukraine-podorozhayut-produkty-ekspert>)). – 2017. – 27.02).*

У січі поточного року виробництво хліба і хлібобулочних виробів порівняно із січнем 2016 р. скоротилося на 8,5 % – до 85,2 тис. т. Про це повідомляє Держстатистики.

За даними відомства, порівняно з груднем 2016 р. виробництво зазначених продуктів скоротилося на 10,7 %.

Разом з тим виробництво борошна протягом аналізованого періоду становило 147 тис. т, що на 6,8 % більше від показників січня минулого року та на 19,4 % менше від результатів грудня 2016 р.

*Крім того, виробництво солодкого печива і вафель у січні зросло порівняно з аналогічним періодом минулого року на 11,5 % – до 18 тис. т, а порівняно з груднем 2016 р. – скоротилося на 14,8 % (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/virobnictvo-hliba-v-ukraini-skorotilos-na-85>)). – 2017. – 27.02).*